

Statens landbruksforvaltning
Norwegian Agricultural Authority

SLF-500

Årsmelding 2003

Omsetningsrådet

Innhold

Omsetningsrådets organer	3
Omsetningsavgiftene i 2003	8
Sammendrag – Bruken av midler i 2003	9
Midler fra omsetningsavgiften og jordbruksavtalen til melkesektoren	10
Midler fra omsetningsavgiftene og jordbruksavtalen til kjøttsektoren	12
Midler fra omsetningsavgiftene til fjørfesektoren	16
Midler fra omsetningsavgiften og jordbruksavtalen til hagebruksprodukter og poteter	20
Midler fra omsetningsavgiften til kornsektoren	23
Midler fra omsetningsavgiften til pelsdyrsektoren	24
Fra saksbehandlingen	25
Regnskap	31
Oversikt over regelverk vedrørende markedsreguleringen	41

Omsetningsrådets organer

Omsetningsrådet

Formålet med omsetningsloven er å fremme omsetningen av landbruksvarer gjennom samvirke.

Omsetningsloven i sin opprinnelige form ble vedtatt i 1930. Bakgrunnen var den nasjonale og internasjonale overproduksjonskrisen i jordbruket mot slutten av 1920-årene. Dagens lov er av 10. juli 1936 med endringer, senest 01.01.2002.

Loven gir Kongen i statsråd fullmakt til å legge avgift på produsentenes salgsproduksjon – omsetningsavgift – for å finansiere tiltak for å fremme omsetningen.

Til å kreve inn og forvalte midlene etablerte loven et råd – Omsetningsrådet.

Med omsetningsloven ble det etablert et sikkerhetsnett for produsentene mot dramatiske svingninger i lønnsomhet. Samtidig ble produsentenes økonomiske organisasjoner engasjert forpliktende i gjennomføringen av markedsreguleringen.

Omsetningsrådet har i 2003 hatt følgende sammensetning:

Medlemmer:

		Oppnevningsperiode
Ottar Befring	Landbruksdepartementet, leder	2000/2004
Steinar Hauge	Arbeids- og administrasjonsdepartementet, nestleder	2000/2004
Bjarne Undheim	Norges Bondelag	2000/2004
Geir Grosberg	Norsk Bonde- og Småbrukarlag	2002/2006
Harald Mork	Norsk Kjøttvirke BA	2000/2004
Jostein Frøyland	Tine BA	2000/2004
Lars Eivind Haartveit	Handels- og servicenæringens hovedorganisasjon	2000/2004
Stine Wohl Sem	Forbrukerrådet	2000/2004
Per Odd Gjestvang	A.L. Gartnerhallen	2000/2004
Gabriel Joa	Prior Norge BA	2002/2006
Jørund Ødegård Lunde	Norges Pelsdyrslag	2002/2006
Grete Andreassen	Norsk nærings- og nytelsesmiddelarbeiderforbund	2002/2006

Øyvind Bergstrøm	Coop Norge	2002/2006
Ole Festad Lund	Hoff Norske Potetindustrier	2002/2006
Elisabeth Varland	Barne- og familiedepartementet	2002/2006
Inger Solberg (1. jan.–20. mars) Dag Henning Reksnes (21. mars–31. des.)	Kjøttbransjens Landsforbund Fjørfebransjens Landsforening Meieribransjens Landsforening Norges Frukt- og grønnsaksgrossisters Forbund	2002/2006
Steinar Dvergsdal	Norsk Landbrukssamvirke	2002/2006
Nina Strømnes Rodem (1. jan.–30. sept.) Inger Skjerve Bjartnes (1. okt.–31. des.)	Norske Felleskjøp BA	2002/2004
Toril Wikesland (1. jan.–1. juni) Lina Mogstad (2. juni–31. des.)	Norkorn	2002/2004

Varamedlemmer:

Idun Christie	Landbruksdepartementet	2000/2004
Helge Aske	Arbeids- og administrasjonsdepartementet	2000/2004
Harald Milli	Norges Bondelag	2000/2004
Knut Sjøvold	Norsk Bonde- og Småbrukarlag	2002/2006
Liv-Julie Wågan	Norsk Kjøttssamvirke BA	2000/2004
Kjetil Thu	Tine BA	2000/2004
Ayse Bulak Hagelia	Handels- og servicenæringens hovedorganisasjon	2000/2004
Undis Scheslien	Forbrukerrådet	2000/2004
Clas Huseby	A.L. Gartnerhallen	2000/2004
Aud Borge	Prior Norge BA	2002/2006
Odd Harald Nordsveen	Norges Pelsdyrslag	2002/2006
Johnny Hagen	Norsk nærings- og nytelsesmiddel- arbeiderforbund	2002/2006
Marit Bjerkås	Coop Norge	2002/2006
Margrete Hembre Haugum	Hoff Norske Potetindustrier	2002/2006

Kjersti Larssen	Barne- og familiedepartementet	2002/2006
Bent Myrdal	Kjøttbransjens Landsforbund, Fjørfebransjens Landsforening, Meieribransjens Landsforbund, Norges Frukt- og Grønnsaksgrossisters Forbund	2002/2006
Eugen Tømte	Norsk Landbrukssamvirke	2002/2006
Inger Skjerve Bjartnes (1. jan.-30. sept.) Ola Jordhøy (1. okt.-31. des.)	Norske Felleskjøp BA	2002/2004
Toralf Hvitsten (1. jan.-31.mai) Ola Svennebye (2. juni-31. des.)	Norkorn	2002/2004

Omsetningsrådet har i 2003 hatt 5 møter og behandlet 78 saker.

Ottar Befring,
leder i Omsetningsrådet

Fra venstre: Johnny Hagen (vara), Ole Festad Lund, Elisabeth Varland, Ola Jordhøy (vara), Lina Mogstad, Wenche Lyngholm (fra 26.02.2004), Jørund Ødegård Lunde, Aud Borge (vara), Jostein Frøyland, Steinar Hauge (nestleder), Bjarne Undheim, Stine Wohl Sem, Harald Mork, Lars Eivind Haartveit, Øyvind Bergstrøm, Knut Sjøvold (vara), Dag Henning Reksnes. Ikke tilstede: Ottar Befring (leder), Geir Grosberg, Inger Skjerve Bjartnes, Grete Andreassen og Gabriel Joa.

Arbeidsutvalget

Arbeidsutvalget har i 2003 hatt følgende sammensetning:

Ottar Befring	Landbruksdepartementet, leder	2000/2004
Steinar Hauge	Arbeids- og administrasjonsdepartementet, nestleder	2000/2004
Bjarne Undheim	Norges Bondelag	2000/2004
Geir Grosberg	Norsk Bonde- og Småbrukarlag	2002/2006
Harald Mork	Omsetningsorganisasjonene	2000/2004

Arbeidsutvalget har i 2003 hatt 13 møter og behandlet 180 saker.

Tilsynsutvalget og revisor

Tilsynsutvalget blir oppnevnt av Landbruksdepartementet og har i 2003 bestått av:

Lagmann Ola Melheim (leder), fylkesjordsjef Arne Hjulstad, rektor Ingrid Korssjøen Granås og rådgiver Heidi Lohrmann.

Tilsynsutvalget har i samsvar med instruks gitt av Landbruksdepartementet ført kontroll med virksomheten og regnskapet til Omsetningsrådet og de organisasjonene som mottar støtte fra omsetningsavgiftene og jordbruksavtalens midler.

Revisor for årsregnskapet i 2003 har vært Nitschke AS ved statsautorisert revisor Steinar P. Rossow.

Fra venstre: Ingrid Korssjøen Granås, Arne Hjulstad, Heidi Lohrmann og Ola Melheim (leder).

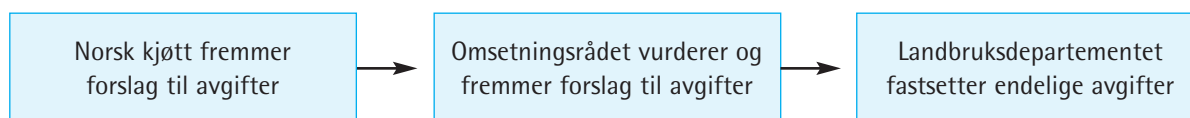
Sekretariatet

Ved samordningen av flere institusjoner under Landbruksdepartementet fra 01.07.2000 ble sekretariatsfunksjonen for Omsetningsrådet gjort til en statlig oppgave lagt til Statens landbruksforvaltning (SLF). Det ble lagt til grunn at samordningen ikke skulle endre rådets rolle og funksjon som partssammensatt organ med ansvar for markedsreguleringen på angitte områder. Omsetningsrådet har fortsatt de fullmakter som fremgår av loven. Omsetningsrådet har på angitte områder og innenfor visse rammer en selvstendig stilling. Det gjelder primært bruken av omsetningsavgiften til tiltak som skal fremme omsetning. Omsetningsrådet vedtar også forskrifter for markedsreguleringen. Lovendringer ble derimot gjennomført knyttet til rådets rolle som øverste virksomhetsledelse. Den rollen opphørte ved etableringen av Statens landbruksforvaltning. Omsetningsrådet forutsetter etter dette at Statens landbruksforvaltning betjener Omsetningsrådet på en uavhengig måte. Omsetningsrådet tar til etterretning at SLF har valgt å løse sekretariatsoppgaven i tråd med øvrig statlig praksis. Virksomhetslederen er den formelle sekretær for rådet, mens den daglige praktiseringen og utøvelsen av sekretariatsoppgaven er delegert til Avdeling omsetning og markedstiltak. I tillegg er det en rekke andre enheter som utfører sekretariatsoppgaver for rådet. Kravene som stilles til denne oppgaveutførelsen er de samme som stilles til SLFs øvrige virksomhet.

Omsetningsavgiftene i 2003

Omsetningsavgiftene blir innbetalt av bøndene ved levering av produktene. Avgiften blir brukt til finansiering av markedsregulering, samt til faglige tiltak og opplysningsarbeid.

Framgangsmåten ved avgiftsfastsettelsen kan forenklet framstilles slik (kjøtt som eksempel):

Avgiftene kan bli endret gjennom året dersom markeds situasjonen har endret seg. Vanligvis skjer endringer fra 1. juli. Prosessen er den samme som framstilt over.

Omsetningsavgiften på kjøtt av gris, sau/lam og storfe/kalv og for korn er fastsatt som en maksimalsats. Innenfor denne øvre grensen kan arbeidsutvalget i Omsetningsrådet endre avgiften gjennom året ved behov, jf. tabellen nedenfor.

For hagebrukssektoren blir omsetningsavgiften ikke krevd inn fra produsentene, men dekket kollektivt over jordbruksavtalen, det vil si over statsbudsjettet.

Satsene for omsetningsavgiftene i 2003:

	Maks.	23.12.02	01.01.03	31.03.03	30.06.03	01.07.03	15.09.03	29.12.03
Storfe/kalv	200	60			40			50
Sau/lam	200	200			50		100	250
Svinekjøtt	250	100		50	40			60
Egg			60					
Høns			0					
Kylling			60					
Kalkun			40					
And og gås			0					
Pelsdyrskinn			1,75 %					
Melk			8			3		
Korn	5		1					
Overprod. avgift kumelk			300					
Overprod. avgift geitmelk			300					

Satsene er oppgitt i øre pr. kilo/liter, for pelsdyrskinn er satsen angitt i prosent av omsetningsverdien av skinnene.

Satsene fastsatt av Landbruksdepartementet for 2003 var i samsvar med Omsetningsrådets forslag, med unntak av maksimalsatsen for sau/lam hvor Omsetningsrådet hadde foreslått kr 3,00.

For de avgiftsbelagte produktene ble det i 2003 bokført kr 310 497 729 i innbetalt omsetningsavgift, jf. for øvrig note 1 til regnskap for omsetningsavgiftene. I dette beløpet er medregnet kr 10 000 000 overført fra jordbruksavtalen som kompensasjon for bortfallet av omsetningsavgift på hagebruksprodukter. Videre er overproduksjonsavgift på melk bokført med kr 35 300 443. Renter på omsetningsavgift er bokført med kr 20 172 899.

Gjennom året er det foretatt en planlagt nedbygging av fondene med kr 104 518 709. Fondenes samlede verdi pr. 31.12.2003 var på kr 480 604 384.

Sammendrag – Bruken av midler i 2003

Omsetningsrådet forvalter midler fra omsetningsavgiftene, overproduksjonsavgift på melk og midler fra jordbruksavtalen. Sammendraget nedenfor viser forbruket av midler i mill. kroner:

A. Avsetningstiltak

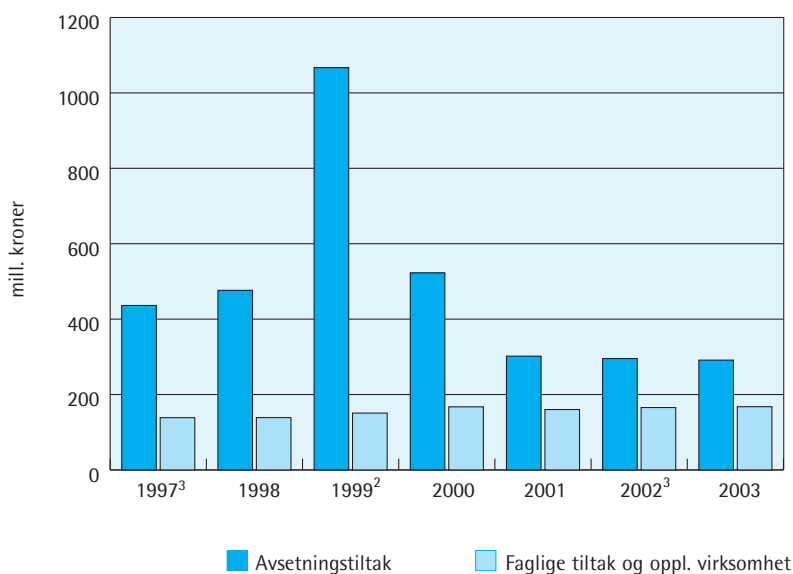
	Oms.avg.	J.avtalen	Sum 2003	Sum 2002
Melk og melkeprodukter	166,1	10,0	176,1	136,5
Kjøtt	62,3	4,1	66,4	89,2
Hagebrukssektoren	1,4	0,5	1,9	5,8
Egg	13,7	0,0	13,7	17,4
Fjørfekjøtt	11,3	0,0	11,3	6,5
Korn	3,8	0,0	3,8	3,8
Honning	0,0	0,0	0,0	0,0
Potetsprit	0,0	19,0	19,0	18,5
Sum avsetningstiltak	258,6	33,6	292,2	277,7

B. Faglige tiltak og opplysningsarbeid

	Sum 2003	Sum 2002
Melk og melkeprodukter	17,3	9,9
Kjøtt	104,4	107,8
Hagebrukssektoren	9,8	9,8
Egg	10,3	15,3
Fjørfekjøtt	17,5	13,4
Korn	4,2	4,1
Pelsdyr	4,2	5,2
Sum faglige tiltak og opplysningsarbeid	167,7	165,5

Sammendrag

Figuren nedenfor gir en oversikt over utviklinga i bruk av midler for alle sektorer fordelt på h.h.v. avsetningstiltak og faglige tiltak og opplysningsarbeid for perioden 1997-2003¹ (løpende kroner).

¹ Figuren tar hensyn til gjennomførte korreksjoner for perioden 1997-2003

² De store kostnadene ved avsetningstiltakene i 1999 skyldes store overskudd av kjøtt kombinert med avgrensninger i eksportmulighetene i WTO fra og med 2000.

³ Melkesektoren ble en del av markedsreguleringen under Omsetningsrådet f.o.m. 1.7.1997, og tilsvarende for kornsektoren f.o.m. 2002.

Midler fra omsetningsavgiften og jordbruksavtalen til melkesektoren

Omsetningsavgift og overproduksjonsavgift

I 2003 er det innkommet 85,8 mill. kroner i omsetningsavgift og 35,3 mill. kroner i overproduksjonsavgift. Satsen for omsetningsavgiften var 8 øre pr. liter i første halvår og 3 øre pr. liter i andre halvår. Fondet for omsetningsavgift på melk var ved inngangen av året på 204,4 mill. kroner. Dette var over 60 mill. kroner høyere enn forventet da omsetningsavgiften for første halvår ble fastsatt. Omsetningsavgiften ble derfor satt ned til 3 øre pr. liter i andre halvår, med en målsetting om å bygge ned fondet til ca. 90 mill. kroner. Satsen for overproduksjonsavgift var på kr 3,00 pr. liter. Det er bokført renteinntekter med 5,4 mill. kroner. Fondet for omsetningsavgift på melk er redusert med 59,1 mill. kroner, til 145,3 mill. kroner.

Omsetnings- og overproduksjonsavgiften for melk ble brukt til avsetningstiltak, og til faglige tiltak og opplysningsarbeid.

Avsetningstiltak

Hovedtyngden av markedsreguleringskostnadene i meierisektoren knytter seg til reguleringseksport av hvitost og smør. Reguleringseksporten av hvitost i 2003 utgjorde ca. 4 003 tonn med et samlet pristap på 82,4 mill. kroner. Det ble eksportert 985 tonn smør til en samlet kostnad på 12,8 mill. kroner.

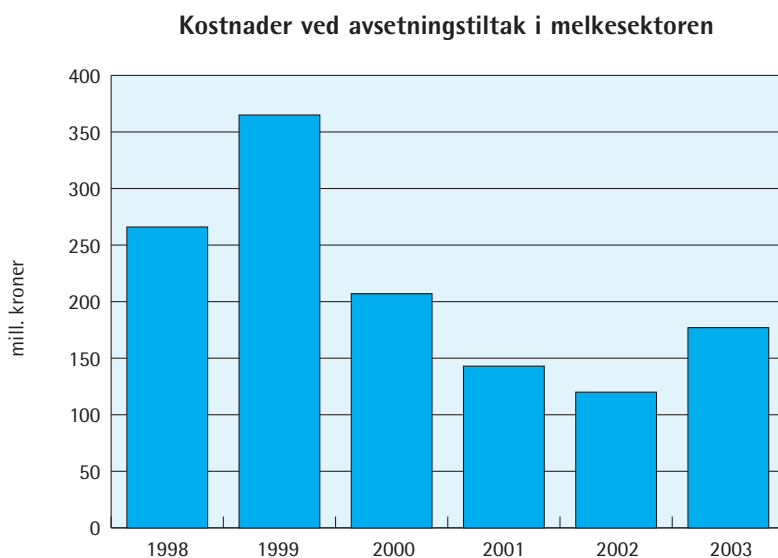
Innenlandske prisnedskrivningstiltak består av skolemilk, smørrolje til margarinindustrien, geitemilk til fôr, meieriprodukter til fôr og salg til spesialmarkeder og utgjør til sammen 55 mill. kroner. Ordningen med prisnedskrivning av skolemilk ble også i 2003 finansiert med omsetningsavgiften og med 10 mill. kroner fra midler til avsetningstiltak over jordbruksavtalen. I tillegg til Tine BA var også Gausdalmeieriet AS med som aktør i ordningen. Gjennom skolemilkordningen ble det i 2003 solgt ca. 16,9 mill. liter melk, mot 16,7 mill. liter året før.

I tillegg omfatter regnskapet prisgevinst for 2002 på kr 6 039 288 og renteoppgjør for 2001 og 2002 på kr 5 885 905. Sammen med kostnader for 2003 gir dette følgende regnskap for markedsreguleringen i melkesektoren:

Reguleringseksport av hvitost	kr	82 386 680
Reguleringseksport av smør	"	12 844 176
Prisnedskrivning av skolemilk ¹	"	33 220 580
Prisnedskrivning av smørrolje	"	4 227 302
Geitemilk til fôr	"	3 508 613
Meieriprodukter til fôr	"	10 890 334
Salg til spesialmarkeder	"	3 350 117
Reguleringstransport	"	15 037 952
Lagringskostnader	"	11 936 514
Pristap/-gevinst 2002 og 2003	"	-10 348 521
Renteoppgjør 2001-2003	"	-6 005 466
Administrasjon	"	15 089 144
Sum reguleringsutgifter i 2003	kr	176 137 425
Herav dekket over jordbruksavtalen	kr	10 000 000
Herav dekket over omsetningsavgiften	kr	166 137 425

¹ Omfatter skolemilk levert av Tine BA og Gausdalmeieriet AS.

Diagrammet nedenfor viser utviklingen i bruk av omsetningsmidler til markedsregulering av melk i perioden 1998–2003. Diagrammet er oppdatert i forhold til ulike korreksjonsvedtak for perioden. Tallene for de enkelte år refererer seg til faktiske kostnader de aktuelle årene og ikke til hvilket år de er regnskapsført.

Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet

Faglige tiltak

Til Norsk Mat- og Miljøanalyse AS ble det i 2003 bevilget 8,5 mill. kroner fra omsetningsavgiften for melk. Bruttoutgiftene ved driften av Norsk Mat- og Miljøanalyse AS var 38,3 mill. kroner. Matmerk fikk i 2003 støtte fra omsetningsavgiftsmidler med til sammen 3,47 mill. kroner fordelt på avgiftsfondene melk, kjøtt, egg og fjørfekjøtt og hagebruk. Fra fondet for omsetningsavgift på melk var støtten på 1,4 mill. kroner.

Samlet bruk av omsetningsavgift til faglige tiltak på melk i 2003 er 9,9 mill. kroner.

Opplysningsvirksomhet

Opplysningskontoret for meieriprodukter (OFM) ble startet opp i 2003, og formelt godkjent av Omsetningsrådet i møte 21. oktober 2003. OFM skal i hovedsak finansieres av midler over omsetningsavgiften. I 2003 er det først og fremst kostnader i forbindelse med etablering som er påløpt, blant annet kostnader vedrørende ansettelser, utvikling av kommunikasjonsprofil og bransjekontor.

Samlet bruk av midler over omsetningsavgiften til OFM er kr 7 405 949.

Midler fra omsetningsavgiftene og jordbruksavtalen til kjøttsektoren

Omsetningsavgiften

I 2003 er det i omsetningsavgift på kjøtt bokført innbetalt 106 mill. kroner. Renteinntekter er bokført med 11,6 mill. kroner. Til faglige tiltak og opplysningsarbeid er det bevilget 104,4 mill. kroner og til avsetningstiltak 62,3 mill. kroner. Fondet for omsetningsavgiften på kjøtt var pr. 31.12.2003 på 250,5 mill. kroner. Dette er en reduksjon på 50,9 mill. kroner i løpet av året.

Avsetningstiltak

Avsetningstiltakene i kjøttsektoren gjennomføres etter forskrifter vedtatt av Omsetningsrådet. Satser for å kompensere kostnader knyttet til reguleringsaktiviteter fastsettes i medhold av forskrift om markedsregulering av norskprodusert kjøtt for hvert kalenderår. Avsetningstiltakene finansieres av fondet for omsetningsavgiften på kjøtt.

Markedsbalansen for 2003 viste et samlet overskudd på ca. 1 100 tonn kjøtt. Dette fordelte seg i hovedsak med et overskudd på 200 tonn for både sau/lam og svin. Markedet for storfe viser et overskudd på 700 tonn, når kvotebasert import på 4 200 tonn og import til administrativt nedsatte tollsatser på 3 500 tonn er medregnet.

Produksjonen av kjøtt var i 2003 på samme nivå som foregående år, 214 400 tonn. Dette fordelte seg ved at produksjonen av sau/lam hadde en nedgang på 3 % til 24 000 tonn og produksjonen av gris økte med 2 % til 105 400 tonn. Produksjonen av storfe/kalv var relativt stabil i forhold til 2002 på 85 000 tonn.

Prisuttaket i forhold til jordbruksavtalens pris som veid avvik på kalenderår var i 2003 på kr $\pm 0,33$ pr. kg for storfe, kr $+0,06$ pr. kg for svin og kr $+0,14$ pr. kg for sau/lam. Prisuttaket i 2002 var til sammenligning kr $+0,09$ for storfe, kr $+0,00$ for svin og kr $\pm 0,85$ for sau/lam. Tilsvarende tall for 2001 var kr $+0,61$ for storfe, kr $+0,07$ for svin og kr $\pm 0,03$ for sau/lam.

Ved inngangen til 2003 var det en samlet lagerbeholdning på 4 300 tonn som fordelte seg med 200 tonn på gris og 4 100 tonn på sau/lam. Med en rimelig fordeling mellom kjøttslagene anses en lagerbeholdning på 5 000 tonn som normalt. De tre siste årene har reguleringslageret i all hovedsak bestått av sau/lam. Ved utgangen av 2003 var reguleringslageret på 4 900 tonn, fordelt med 700 tonn storfe/kalv, 500 tonn gris og 3 700 tonn sau/lam. Det ble i 2003 eksportert 615 tonn sau/lam. WTO-kvoten som også omfatter kjøtt som eksporteres som en del av XRK-ordningen, er på 680 tonn. Det er verken eksportert storfe eller svin i 2003.

Innenlands salg med frysefradrag for fryst reguleringsvare inngår som et fast og løpende avsetningstiltak. I 2003 ble det med frysefradrag avsatt i alt 1 390 tonn sau/lam, 732 tonn svin og 50 tonn storfe. Dette er samlet en reduksjon på 1 107 tonn i forhold til 2002. I 2003 har det blitt gitt et samlet frysefradrag på 5,6 mill. kroner til sau/lam, 1,6 mill. kroner til gris og 0,3 mill. kroner til storfe.

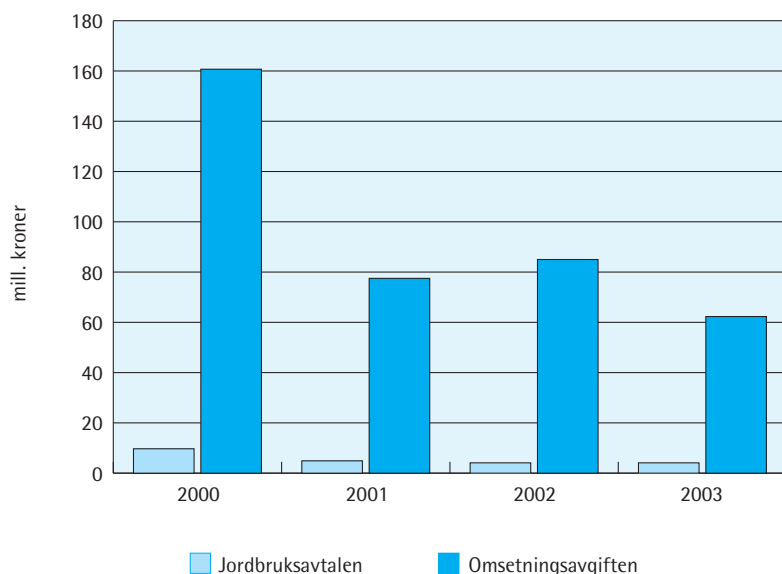
Produksjonsregulerende tiltak

De produksjonsregulerende tiltakene ble i all hovedsak avsluttet i 2000. Når det gjelder ordningen for avvikling av svinehold, har tidligere kontroller avdekket enkelte uregelmessigheter i forhold til tidspunktet for ny oppstart av svineproduksjon. Deler av utbetalt tilskudd er krevd tilbake fra disse produsentene. I 2003 har det blitt innvilget 4 dispensasjoner fra forskriften. Gris fra annen besetning har for en avgrenset periode (grunnet sykdomssanering eller nybygg) fått innvilget omplassering hos en tidligere svineprodusent som har mottatt støtte til avvikling av svinehold.

Avsetningstiltak og produksjonsregulerende tiltak 2003

Innfrysing	kr	11 405 614
Fryselagring	"	13 235 461
Omsetningsgodtgjørelser	"	2 070 731
Frakter	"	9 163 134
Renter øvrige kapitalutlegg	"	20 436
Frysefradrag	"	7 544 630
Eksporttap	"	10 294 991
Pallehold	"	906 500
Skrapesyke	"	390 602
Kadaverhåndtering, jordbruksavtalen	"	4 105 175
Administrasjon av markedsreguleringen	"	13 699 221
Prognoseutvalget	"	487 000
Pristap/-gevinst	"	- 5 746 119
Korreksjon administrasjon 2002	"	- 1 217 500
Sum	kr	66 359 876
Herav dekket over jordbruksavtalen	kr	4 105 175
Herav dekket over omsetningsavgiften	"	62 254 701

Avsetningstiltak for kjøtt

Tilbakebetaling av investeringstilskudd til reguleringsanlegg

Ved omdisponering eller salg av reguleringsanlegg som det er gitt tilskudd til, skal Omsetningsrådet vurdere hvor stor del av investeringstilskuddet som ikke er avskrevet. Tilskudd som ikke er avskrevet skal tilbakebetales. Det legges til grunn 30 og 10 års avskrivningstid for henholdsvis bygninger og maskiner/utstyr.

I Omsetningsrådets møte 21.10.2003 ble det vedtatt at Norsk Kjøtt skulle tilbakebetale kr 8 820 000 for anlegget i Lillesand. Beløpet er tilbakebetalt i sin helhet. I samme møte ble det vedtatt at søknad om omdisponering av tidligere gitte tilskudd til anleggene i Alta og Vadsø til utvidelse av anlegget i Karasjøk, ikke kunne imøtekommes.

Faglige tiltak

Fagsenteret for kjøtt driver faglig opplysningsvirksomhet overfor produsenter og næringsmiddelindustrien. Dyrehelse og sykdommer, driftsforhold, avlsarbeid, slaktning/skjæring og kurs- og opplæringsvirksomhet er sentrale aktiviteter i dette arbeidet. I tillegg til å drive egen forskningsaktivitet og annen virksomhet som har som formål å stimulere til kvalitetsproduksjon, bidrar også Fagsenteret til at det gjennomføres ulike typer FoU-prosjekter ved vitenskaplige og faglige institusjoner til fordel for produsentene og bransjen.

Til faglige tiltak på kjøtt er det i 2003 anvendt totalt kr 50 528 505 som fordeler seg på følgende poster:

Støtte til kvalitets- og avlsarbeid:

Norsk Landbrukssamvirke	kr	300 000
Produsentregisteret	"	231 000
Helsearbeid storfe	"	910 000
Norsk sau- og geitallslag	"	1 915 000
Norsvin, avlsarbeid	"	8 500 000
Norsk Kjøttfeavslag	"	1 676 000
Prosjekt fjellbeite og lavlandsbeite	"	25 000
Diverse, uforutsett *	"	338 000
Sum støtte til kvalitets- og avlsarbeid	kr	13 895 000

Annen støtte:

Norsk Matanalyse	kr	2 900 000
Støtte til Matmerk (Stiftelsen Godt Norsk)	"	1 400 000
Støtte til Kjøttbransjens Elitelag	"	500 000
Utvikling husdyrkontrollen	"	1 766 449
Drift husdyrkontrollen	"	5 295 709
Sum annen støtte	kr	11 862 158

Faglige tiltak:

Fagsenteret for kjøtt	kr	17 678 927
KOORIMP	"	644 117
Helsetjenesten for svin	"	2 888 313
Helsetjenesten for sau	"	933 719
Slaktebedømmelse/forsøksskjæring	"	2 165 889
Ekstra FOU-innsats	"	460 384
Sum andre faglige tiltak	kr	24 771 349

* Posten "Diverse/uforutsett" er disponert til følgende:

Grunnfinansiering av Den Norske Matfestivalen	kr	288 000
Utredning av status på forskning ang. rome og alveld	kr	50 000
Sum Diverse/uforutsett	kr	338 000

For nærmere opplysninger om virksomheten ved Fagsenteret for kjøtt henvises til årsmelding for Fagsenteret for kjøtt.

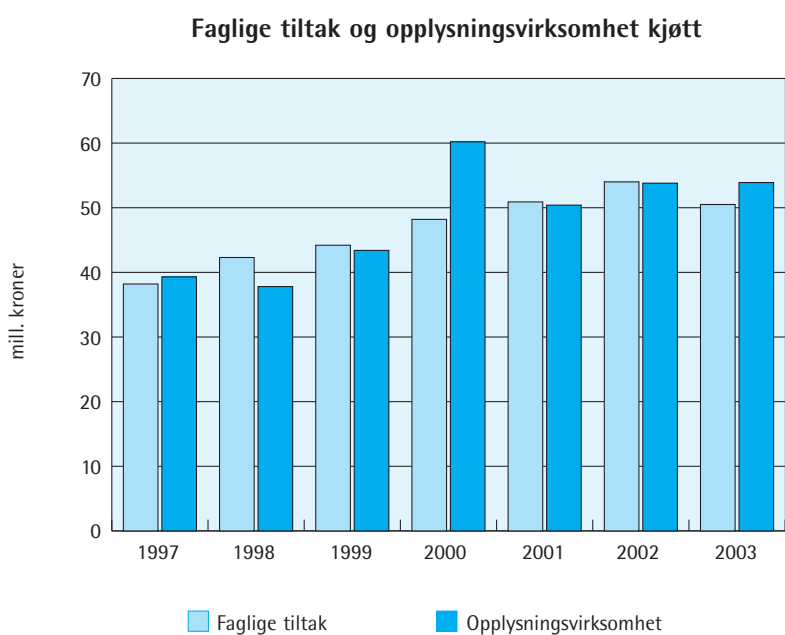
Opplysnings- og reklamevirksomhet

Opgaven til Opplysningskontoret for kjøtt er å drive forbrukerrettet, merkenøytral opplysnings- og informasjonsvirksomhet om kjøtt. Virksomheten finansieres i sin helhet av midler fra omsetningsavgiften. I 2003 er det anvendt kr 53 886 750 til dette formålet. Beløpet fordeler seg på følgende hovedposter:

Faste løpende driftskostnader	kr	8 347 183
Utredning	"	2 375 623
Hovedkampanjer		
Matprat, strategiarbeid og filmproduksjoner	"	2 581 303
Grill	"	3 064 126
Svinekjøtt	"	4 559 903
Storfe	"	3 100 247
Lam	"	5 054 367
Kalv	"	634 333
Pålegg	"	2 092 969
Julemat	"	1 631 455
Pressekonferanser, TV-samarbeid og sponsorvirksomhet	"	4 474 254
Nettverksbygging og holdningskapende arbeid	"	4 399 732
Markedsføring overfor handel og industri	"	11 571 255
Sum opplysningsarbeid	kr	53 886 750

For nærmere informasjon om opplysnings- og reklamevirksomheten henvises det til årsmeldingen for Opplysningskontoret for kjøtt.

Diagrammet nedenfor viser utviklingen i bruk av omsetningsmidler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i perioden 1997–2003. Den markante økningen i bevilgninger til opplysningsvirksomhet for 2000 skyldes en tilleggsbevilgning på 4,5 mill. kroner til tiltaket "kjøtt for 20".

Midler fra omsetningsavgiftene til fjørfe-sektoren

Omsetningsavgiften

I 2003 er det innbetalt 33,5 mill. kroner i omsetningsavgift for egg. I tillegg er det inntektsført renter for 1,1 mill. kroner. Til faglige tiltak og opplysningsarbeid er det anvendt 10,3 mill. kroner, mens det til avsetningstiltak er anvendt 13,7 mill. kroner.

Fondet for omsetningsavgift på egg var pr. 31.12.2003 på 33,1 mill. kroner. Dette er en økning på 8,3 mill. kroner i løpet av året. Et fond på ca. 15 mill. kroner anses å være et rimelig nivå, og dekker omtrent 4 måneders normalt forbruk av midler.

Det ble i 2003 innbetalt 20,4 mill. kroner i omsetningsavgift for fjørfekjøtt samtidig som det er inntektsført renter for 0,4 mill. kroner. For fjørfekjøtt er 17,5 mill. kroner av omsetningsavgiften anvendt til faglige tiltak og opplysningsarbeid, mens det er anvendt 11,3 mill. kroner til avsetningstiltak.

Fondet for omsetningsavgiften på fjørfekjøtt var pr. 31.12.2003 på 5,5 mill. kroner. Ett år tidligere var fondet på 14,6 mill. kroner. Ca. 8 mill. kroner anses å være en normal størrelse på fondet, noe som tilsvarer 4-5 måneders forbruk.

Avsetningstiltak

Egg og eggprodukter

Markedet for egg har på årsbasis vært i tilnærmet balanse og det har vært begrenset behov for reguleringstiltak innen sektoren. For å dekke etterspørselen til jul og påske har det bl.a. blitt importert egg. Underdekningen av norskproduserte egg var i 2003 på 200 tonn og det ble foretatt import av totalt 470 tonn egg. For avtaleåret 02/03 var prisavviket for egg i forhold til målpris kr ±0,02 pr. kg, og dette var samme prisavvik som foregående avtaleår.

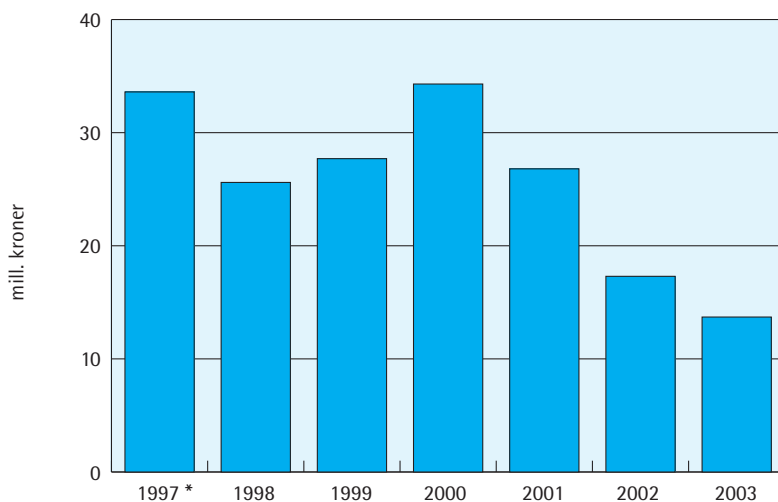
Avsetningstiltakene består i hovedsak av eksport av eggprodukter og frivillig førtidsslakting av verpehøner med påfølgende forlenget oppholdsperiode mellom innsett. Blant annet som følge av sesongmessige svingninger i etterspørselen er det foretatt eksport til tross for underdekning. Til skip i utenriksfart og oljeplattformer (spesialmarkeder) ble det levert 1 165 tonn skallegg som utgjør en økning på 700 tonn i forhold til 2002.

Fremstilling av eggprodukter foregår i hovedsak ved Prior Eggprodukter AS. I tillegg er den private eggproduktfabrikken, AS Eggprodukter, godkjent under ordningen med priskompensasjon for skilleprodukter. Denne ordningen har ikke vært i funksjon siden 1996. Eggeplomme, som ikke lenger mottar prisedskriving i RÅK, er det innenlands forretningsmessig avsetning for. Eggehvite er i stor grad et biprodukt med lav etterspørsel og ca. 70 % av innenlandsk produksjon eksporteres. Markedsregulator har mottaksplikt på eggehvite, forutsatt eksportmuligheter. Det er i 2003 eksportert 746 tonn eggehvite og 30 tonn heleggpulver. Tilsvarende kvantum for 2002 var henholdsvis 1 020 tonn og 84 tonn.

Avsetningstiltak for egg 2003:

Kjølelagring av egg	kr	136 539
Levering av egg til skip mv.	"	1 165 039
Kjøle- og fryselagring eggprodukter	"	65 766
Eksport av eggprodukter	"	7 092 961
Førtidsslakting av verpehøns	"	745 470
Pristap/-gevinst egg og eggprodukter	"	-23 160
Administrasjon – egg	"	4 558 866
Sum	kr	13 741 481

Avsetningstiltak for egg

* Høsekjøtt inngikk som en del av markedsreguleringen av egg til og med 1997.

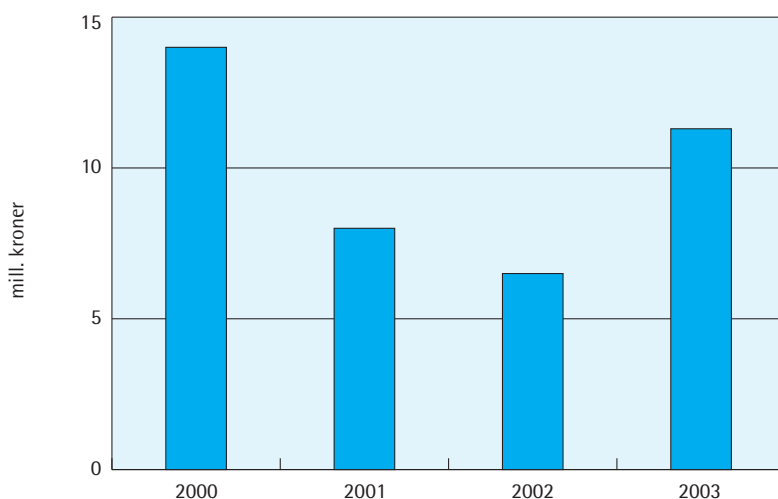
Fjørfekjøtt

Avsetningstiltakene knyttet til fjørfekjøtt omfatter hovedsakelig frossen, hel kylling. Forsyningsplikten gjelder også i forhold til fersk kylling. Engrossalget hadde en økning på ca. 10 % i 2003. Salgsøkningen medførte en lagernedbygging på ca. 1 300 tonn. Reguleringslageret av frossen kylling var ved utgangen av 2003 på ca. 650 tonn mot ca. 2 000 tonn ved utgangen av 2002. For avtaleåret 02/03 var prisuttaket for kylling kr ±0,14 pr. kg. Tilsvarende prisuttak for 01/02 var kr +0,05 pr. kg.

Avsetningstiltak for fjørfekjøtt 2003:

Fryselagring av kylling	kr	5 314 342
Pristap/-gevinst fjørfekjøtt	"	3 679 492
Administrasjon – fjørfekjøtt	"	2 279 434
Sum	kr	11 273 268

Avsetningstiltak for fjørfekjøtt

Tilbakebetaling av investeringstilskudd til reguleringsanlegg

Omsetningsrådet har i 2003 ikke vedtatt krav om tilbakebetaling av resttilskudd i forhold til reguleringsanlegg i fjørfesektoren.

Faglige tiltak

Fagsenteret for fjørfe driver faglig opplysningsvirksomhet overfor produsenter og bransjen. Spørsmål knyttet til dyrehelse, sykdommer, dyremateriale, ernæring og driftsforhold er sentrale i dette arbeidet. I tillegg engasjerer Fagsenteret seg i FoU-virksomhet som m.a. har til formål å stimulere til kvalitetsproduksjon.

Til faglige tiltak på egg og hvitt kjøtt er det i 2003 anvendt 7,3 mill. kroner som fordeler seg på følgende hovedposter:

Prosjekter

Helse- og sykdomsproblematikk	kr	882 322
Produktkvalitet	"	1 346 036
Produksjonsøkonomi	"	67 382
Produksjonssystemer	"	537 796
Datafangst og informasjon *	"	642 000
Ekstra FoU-satsing, diverse prosjekter	"	373 382
Sum prosjekter	kr	3 848 921
Personal- og driftskostnader	"	3 479 623
Totalt	kr	7 328 544

* Herav inngår kr 420 000 til Matmerk.

For nærmere opplysninger om virksomheten ved Fagsenteret for fjørfe henvises til årsmelding for Fagsenteret for fjørfe.

Opplysnings- og reklamevirksomhet

Oppgaven til Opplysningskontoret for egg og hvitt kjøtt er å drive forbrukerrettet, merkenøytral opplysnings- og reklamevirksomhet om egg og hvitt kjøtt. Virksomheten finansieres i sin helhet av midler fra omsetningsavgiften. I 2003 er det anvendt 20,4 mill. kroner til dette formålet. Beløpet fordeler seg på følgende hovedposter:

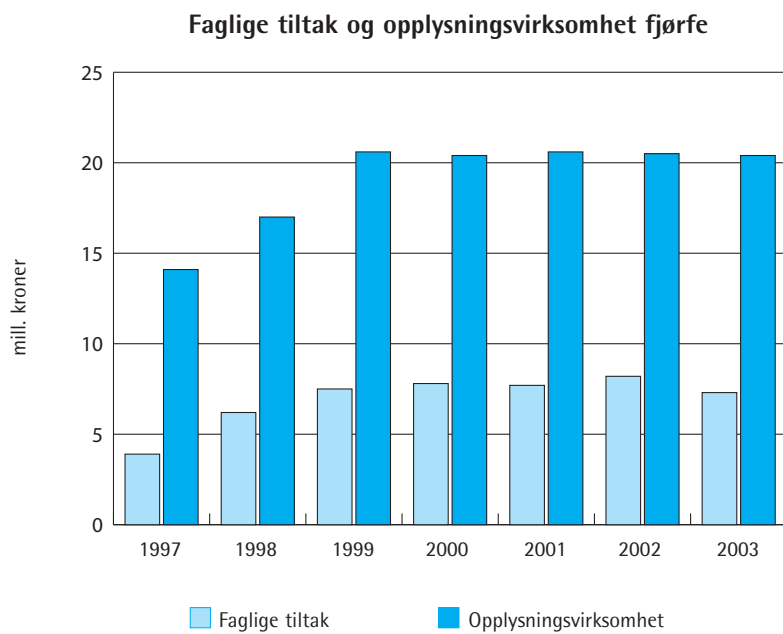
Aktiviteter

Annonsering	kr	8 021 775
Reklamemateriell	"	3 974 110
PR-virksomhet	"	928 066
Butikkaktiviteter	"	1 807 945
Prosjekt "Egg i skolen"	"	989 767
Prøvekjøkken	"	201 021
Markedsundersøkelser	"	289 400
Sum aktiviteter	kr	16 212 084
Personal- og driftskostnader	"	4 226 513
Totalt	kr	20 438 597

Kostnadene til faglige tiltak og opplysningsarbeid blir for 2003 fordelt med kr 10 275 435 på avgiftsfondet for egg og kr 17 491 703 på avgiftsfondet for fjørfekjøtt.

For nærmere informasjon om opplysnings- og reklamevirksomheten henvises det til årsmelding for Opplysningskontoret for egg og hvitt kjøtt.

Diagrammet nedenfor viser utviklingen i bruk av omsetningsmidler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i perioden 1997–2003:

Midler fra omsetningsavgiften og jordbruksavtalen til hagebruksprodukter og poteter

Omsetningsavgiften

Midlene til avsetningstiltak, faglige tiltak og opplysningsarbeid i hagebrukssektoren kommer i hovedsak fra bevilgninger over jordbruksavtalen og er avsatt på kap. 1150 post 70.11 i statsbudsjettet.

Med virkning fra og med 1982 ble innkrevingen av omsetningsavgiften på grønnsaker, frukt og jordbær opphevet og erstattet av en ordning med kollektiv dekning av omsetningsavgift over jordbruksavtalen. Disse midlene blir brukt til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Avsetningstiltakene blir finansiert av midler over jordbruksavtalen avsatt på underposten "Avsetningstiltak hagebruk og potet".

For 2003 ble det i jordbruksavtalen bevilget 10,0 mill. kroner på underposten "Kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk". Til faglige tiltak og opplysningsarbeid ble det av dette anvendt kr 9 825 742. På underposten "Avsetningstiltak hagebruk og potet" ble det bevilget 3,9 mill. kroner over jordbruksavtalen. Det er gjennom året anvendt i alt kr 1 385 644 til avsetningstiltak og administrasjon av avsetningstiltak på epler. Ubrukte midler fra underpostene "Kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk" og "Avsetningstiltak hagebruk og potet" er overført fondet for omsetningsavgift hagebruk. Inkludert rente for 2003 (kr 472 165) var dette fondet pr. 31.12.2003 på 12,7 mill. kroner mot 10,4 mill. kroner året før.

Avsetningstiltak

Avsetningstiltakene ble i 2003 administrert av GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS).

Omsetningsrådet har vedtatt følgende forskrifter for anvendelse av avsetningstiltak i hagebrukssektoren:

- Forskrift for tilskudd til reguleringslagring for epler
- Forskrift for billigsalgaksjoner for epler
- Forskrift for nedskrivningstilskudd ved levering til fabrikk av epler
- Forskrift om avsetningstiltak for matpoteter

De tre førstnevnte forskrifter vedtas for ett år av gangen.

Arbeidsutvalget vedtok 07.10.2003 å iverksette reguleringslagring av inntil 1 500 tonn epler høstet 2003. Det ble senere bevilget kr 636 810 til reguleringslagring og kr 289 049 til fabrikkleveranse av epler kl. I for sesongen.

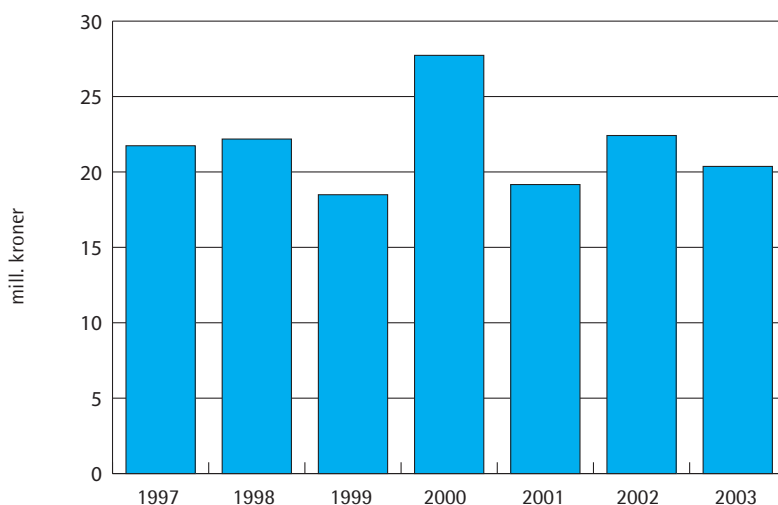
For 2003 disponerte Omsetningsrådet i alt 19 mill. kroner fra jordbruksavtalen (kap. 1150 post 70.11) til prisnedskrivning av potetsprit.

Det er anvendt en prisnedskrivingsssats på kr 7 pr. liter sprit i 2003. Ordinært utgjør tilskuddet til rektifisert sprit kr 3 pr. liter levert til Arcus produkter AS. I 2003 har HOFF Norske Potetindustriers produksjon og leveranse av sprit til Arcus vært relativt stor. Som en følge av at totalbevilgningen på 19 mill. kroner ikke kan overskrides, har Arcus til rektifikasjon av sprit i 2003 mottatt kr 3 pr. liter for 178 132 liter sprit og kr 2,50 pr. liter for 1 528 452 liter.

Utgifter til avsetningstiltak belastet regnskapet 2003

Reguleringslagring av epler	kr	636 810
Levering av epler til fabrikk	"	289 049
Prisnedskrivning av potetsprit	"	14 625 254
Rektifisering av potetsprit	"	4 355 527
Administrasjon	"	459 786
Sum	kr	20 366 426

Avsetningstiltak for hagebruksprodukter

Faglige tiltak

Til faglige tiltak er det anvendt i alt kr 1 387 633. Nedenfor er hovedpostene spesifisert.

GrøntProdusentenes Samarbeidsråd	kr	600 000
Fruktlagerinspektøren	"	387 633
Økern Torghall, markedsopplysning	"	150 000
Matmerk Norske Matmerker	"	250 000
Sum	kr	1 387 633

GPS har, etter samme opplegg som tidligere år, gjennomført produsentrettet rådgivning for å bedre markedstilpasningen for grøntproduktene og bedre produktkvaliteten. Fruktlagerinspektøren er ansatt i GPS. Inspektøren driver rådgivning overfor fruktlagrene for å fremme kvalitet og produksjonstilpassing, koordinerer arbeidet med markedsreguleringstiltak og deltar på møter i områdestyrene og i produsentlag. Økern Torvhall utarbeider ukentlige markedsmeldinger og arrangerer kurs og møter for produsentene. Virksomheten er delvis finansiert som faglige tiltak. Matmerk Norske Matmerker gis støtte til kampanjer for Godt Norsk-merket.

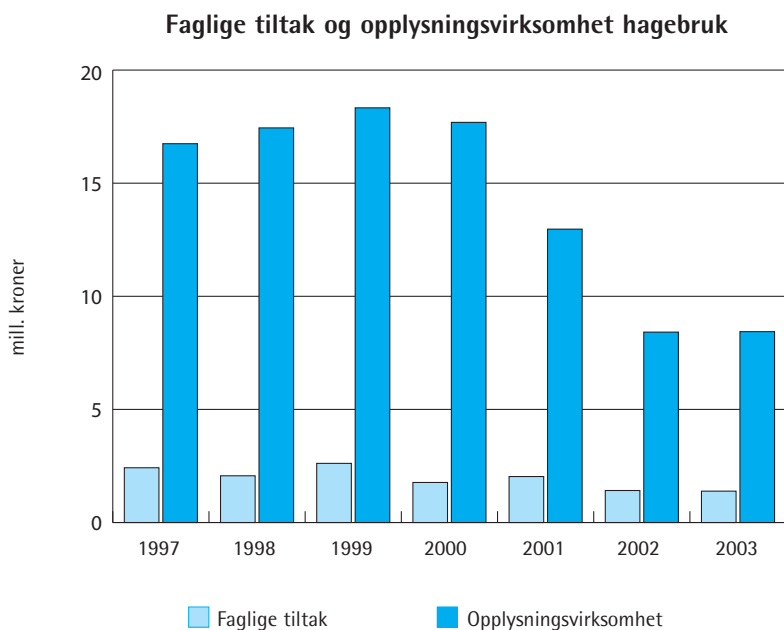
Opplysningsvirksomhet

Midlene til opplysningsvirksomhet administreres i sin helhet av Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker (OFG).

Hovedposter knyttet til bruk av omsetningsavgiftsmidler i OFGs regnskap for 2003:

Administrasjon	kr	4 631 304
Langsiktige produktkampanjer	"	1 073 828
Markedsundersøkelser	"	1 410 475
Pressesamarbeid	"	697 412
Reklamelager	"	372 291
Diverse tiltak	"	647 540
Finans- og salgsinntekter	"	- 394 740
Netto kostnader	kr	8 438 109

Diagrammet under viser bruken av omsetningsavgift til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i hagebruk 1997-2003 (mill. kroner).

I diagrammet over er kun midler fra kollektiv omsetningsavgift hagebruk til opplysningsvirksomhet tatt med. I tillegg utbetaler Statens landbruksforvaltning midler til opplysningsarbeid om frukt, grønnsaker og potet i regi av OFG avsatt i statsbudsjettet kap. 1150 post 77.15, Kvalitets- og salgsfremmende tiltak.

Midler fra omsetningsavgiften til kornsektoren

Omsetningsavgiften

Omsetningsavgiften ble fastsatt til 1 øre pr. kg korn og oljefrø for perioden 01.07.2002 til 30.06.2003. Også for perioden 01.07.2003 til 30.06.2004 ble omsetningsavgiften fastsatt til 1 øre pr. kg. Dette var innenfor rammen for maksimalsatsen på 5 øre pr. kg fastsatt av Landbruksdepartementet etter forslag fra Omsetningsrådet. I 2003 er det bokført innbetalt 11,9 mill. kroner i omsetningsavgift på korn og oljefrø. Saldo for fondet pr. 01.01.2003 var på kr 28,5 mill. kroner. Fondet er godskrevet med 1,2 mill. kroner i renter for 2003. Kostnadene til markedsregulator i forbindelse med administrering av ordningen er dekket med 3,8 mill. kroner, mens det ble benyttet 4,2 mill. kroner til opplysningsvirksomhet. Fondet er belastet med 0,5 mill. kroner for Statens landbruksforvaltnings kostnader som sekretariat for Omsetningsrådet. Fondet for omsetningsavgiften på kornsektoren var pr. 31.12.2003 på 33,1 mill. kroner.

Opplysningsvirksomhet

Midlene til opplysningsvirksomhet administreres i sin helhet av "Opplysningskontoret for brød- og bakerverer, Brødfakta". Hovedpostene i Brødfaktas regnskap for 2003 går fram av oversikten:

Informasjon og opplysningsvirksomhet rettet mot grunnskolen og barnehager	kr	1 440 780
Samarbeid med Norges Skiforbund og langrenneliten	"	600 684
Kurs, storhusholdning for å øke kompetansen om produksjon og oppbevaring av brød	"	193 625
Lokale arrangementer m.v.	"	492 166
Ikke fastsatte prosjekter	"	58 063
Administrasjon/drift	"	1 575 223
÷ Finansinntekter	"	88 664
Netto kostnader	kr	4 271 877
÷ Tilskudd fra omsetningsavgiften	"	4 151 000
Dekket av Brødfaktas egenkapital	kr	120 877

Midler fra omsetningsavgiften til pelsdyrsektoren

Omsetningsavgiften

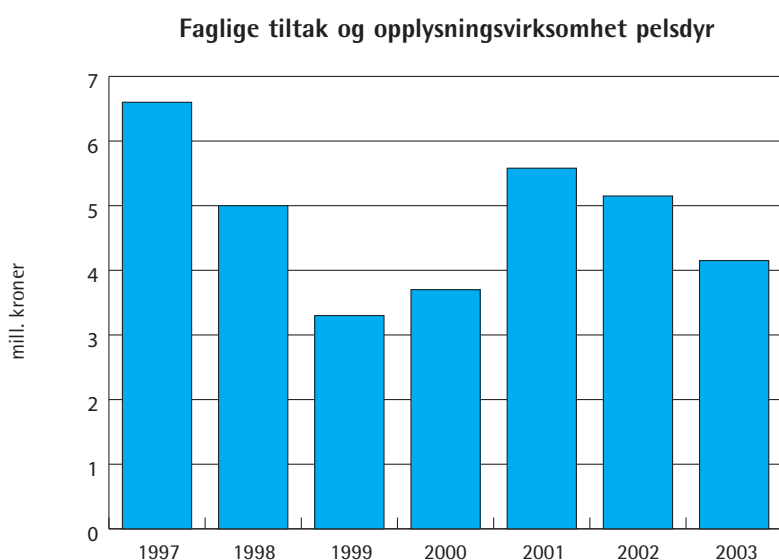
Omsetningsavgiften på pelsdyrskinn har i 2003 vært på 1,75 % av salgsbeløpet. Det er i 2003 bokført innbetalt 3,76 mill. kroner i avgift. Til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i regi av Norges Pelsdyrslags er det anvendt 4,15 mill. kroner i 2003. Fondet for omsetningsavgiften på pelsdyrskinn var pr. 31.12.03 på 0,4 mill. kroner, og fondet ble i 2003 redusert med 0,6 mill. kroner.

Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet

Midlene fra omsetningsavgiften på pelsdyrskinn anvendes bare til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, ikke til avsetningstiltak. Av Norges Pelsdyrslags totale kostnader på kr 15 700 000 på dette området i 2003, er kr 4 150 000 (ca. 26 %) søkt dekt over omsetningsavgiften. Midlene er bl.a. brukt til delvis dekning av kostnadene ved pelsdyrkontrollen, laboratoriedrift, produksjonsveiledning og ulike utviklingsprosjekter, jf. oppstillingen nedenfor:

Reklame og salgsfremmende tiltak	kr	990 000
Faglig virksomhet/rådgivning		
Avlsarbeid	"	660 000
Laboratoriedrift	"	800 000
Helse- og dyrevelferd	"	100 000
Produksjonsveiledning/opplysningsvirksomhet	"	1 130 000
Forskning og utvikling	"	270 000
Ledelse	"	200 000
Sum	kr	4 150 000

Diagrammet nedenfor viser utviklingen av bruken av omsetningsavgiftsmidler på pelsdyr til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i perioden 1997-2003:

Fra saksbehandlingen

Arbeidet med innkreving av avgiftene

Meieriene krever inn omsetnings- og overproduksjonsavgift på den melken de mottar fra produsentene. Statens landbruksforvaltning (SLF) krever inn omsetningsavgift fra melkeprodusenter som selger melk eller melkeprodukter direkte til forbruker.

Slakteriene krever inn omsetningsavgift på kjøtt og fjørfekjøtt. SLF krever inn avgift på returnert leieslakt.

Eggpakteriene krever inn omsetningsavgift på mottatt mengde egg fra produsentene. SLF krever inn omsetningsavgift på egg som blir omsatt i markedet direkte fra produsentene.

Systemet for innkreving av avgifter og utbetaling av tilskudd på egg, omtalt som EGGsys, ble tatt i bruk fra og med 01.01.03. Dette fagsystemet er utformet med tanke på å rasjonalisere arbeidet, både ved eggpakteriene og i SLF. Data sendes elektronisk fra avregningssystemene ved eggpakteriene til SLF, behandles i EGGsys og går så videre til SLFs regnskapssystem for fakturering. Det samme systemet benyttes ved behandling av direktesalg av egg. Det ligger også inne en godkjenningsordning av eggpakteriene. 2003 er det første året fagsystemet har vært i bruk. Erfaringene med EGGsys så langt kan sies å være gode, og er i tråd med intensjonene bak utviklingen av systemet.

Innkreving av omsetningsavgift på pelsdyrskinn blir utført av Oslo Skinnauksjoner.

Kornkjøper krever inn omsetningsavgiften gjennom trekk i oppgjøret for korn til primærprodusent. Beregningsgrunnlaget rapporteres elektronisk til SLF, som basert på dette trekker omsetningsavgift og forskningsavgift fra tilskudd til prisnedskrivning. All tallbehandling foregår elektronisk og resulterer i et netto oppgjør til kornkjøper.

Statens landbruksforvaltning arbeider for tiden med å utvikle et nytt leveranseregister for melk og kjøtt, som bl.a. vil bli benyttet i arbeidet med innkreving av omsetningsavgift.

Avsatt over jordbruksoppgjøret 2003

Tiltak	Bevilgning 2003 mill. kroner	Forslag 2004 mill. kroner
Kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk	10,0	10,0
Avsetningstiltak hagebruk og potet	3,9	3,9
Prisnedskrivning potetspritt	19,0	19,0
Skolemekordningen	10,0	10,0
Kadaverhåndtering – kjøtt	5,0	5,0
Produsentsammenslutninger	0,5	0,5
SUM	48,4	48,4

Kadaverhåndtering

Bevilgningen til kadaverhåndtering var i 2003 på 5 mill. kroner. Forskriften for ordningen ble endret til også å omfatte utrangerte verpehøns i Nord Norge med virkning fra 26.10.2001. I 2003 ble det til kadaverhåndtering utbetalt 4 mill. kroner, og til utrangerte verpehøns ble det utbetalt kr 105 000. I forhold til fastsatt sats på kr 200 pr. henting av kadaver var de dokumenterte kostnadene 5,3 mill. kroner mens tilskuddet er avgrenset til 4 mill. kroner.

I jordbruksavtalen 2001/02 ble det avsatt 8 mill. kroner til et destruksjonsanlegg i Nord Norge, og utvidet til 10 mill. kroner i jordbruksavtalen 2003. Anlegget er planlagt ferdigstilt i 1. halvår 2004. Det har blitt foretatt å-konto utbetalinger i 2003, og resttilskuddet på 1 mill. kroner er planlagt utbetalt i 2004 etter at sluttregnskap for anlegget er godkjent.

Endringer i regelverket i fjørfe- og kjøttsektoren

Landbruksdepartementet fastsatte 01.07.2003 forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksvarer (rammeforskriften). Rammeforskriften er et resultat av politiske føringer, bl.a. i St.meld. nr. 19 og i Sem-erklæringen, hvor det ble understreket at markedsreguleringen skal skje mest mulig konkurransenøytralt for omsetnings- og foredlingsledd. Forskriften regulerer enkelte områder innenfor markedsreguleringen av jordbruksråvarer, nærmere bestemt informasjons-, mottaks- og forsyningsplikten. Disse områdene ble vurdert å være svært sentrale i forhold til konkurransenøytrale rammebetingelser.

Formålet med fastsettelse av rammeforskriften var bl.a. å nedfelle skriftlig de aktivitetene som hadde blitt gjennomført i regi av markedsregulator, men som ikke har inngått som bestemmelser i Omsetningsrådets forskrifter om markedsreguleringen. I tillegg var det behov for å utforme nye bestemmelser for enkelte sektorer slik at markedsreguleringen på de ulike sektorene inneholdt tilnærmet samme sett med rettigheter og plikter.

Omsetningsrådets forskrifter om markedsreguleringen innenfor melk-, kjøtt- og fjørfesektoren ble endret 05.12.2003, slik at disse ble i samsvar med Landbruksdepartementets rammeforskrift. I tillegg benyttet Statens landbruksforvaltning anledningen til å foreta noe oppdatering av begrepsbruk og harmonisering av forskriftene slik at disse har fått en lik oppbygging og struktur.

Når det gjelder bestemmelsene om forsynings- og mottaksplikt ble disse mer konkrete enn bestemmelsen om informasjonsplikt i rammeforskriften. Dette er i tråd med St.meld. nr. 19 (1999–2000) hvor det bl.a. fremgår at det ikke er ønskelig at partssammensatte organer skal treffe vedtak av betydelig konkurransemessig art. Spesielt nevnes at forsynings- og mottaksplikten bør overføres fra Omsetningsrådet til Landbruksdepartementet. Rammeforskriften har i praksis ikke i vesentlig grad innskrenket Omsetningsrådets myndighetsområde, men snarere understreket hensyn som også tidligere var tungtveiende i utforming og gjennomføring av ulike tiltak i regi av Omsetningsrådet.

Rammeforskriften ga Omsetningsrådet pålegg om å utarbeide nærmere bestemmelser om informasjonsplikt for de enkelte sektorer. Omsetningsrådets forskrifter i de ulike sektorene inneholdt i varierende grad bestemmelser om informasjonsplikt. Rammeforskriften inneholder en bestemmelse hvor det eksplisitt framgår at det er viktig at alle aktører på samme tid får informasjon om markedsprognoser, prisnoteringer og reguleringsaktiviteter. Informasjonsplikten er avgrenset til aktiviteter markedsregulator utfører i kraft av reguleringsansvaret for jordbruksråvarer. Prinsippet for informasjonsutveksling er at det skal skje før målprispunktet av konkurransemessige hensyn. Retningslinjer for informasjonsflyt ble fastsatt av arbeidsutvalget i Omsetningsrådet 05.12.2003.

Hovedregelen når det gjelder mottaksplikten er markedsregulators forpliktelse i forhold til primærprodusentene. Samvirkenes adgang til å iverksette reguleringstiltak henger nært sammen med praktiseringen av mottaks- og forsyningsplikten. For kjøtt eksisterer det ingen mottaksplikt fra uavhengige aktører, og det er ikke i rammeforskriften foreslått å innføre dette.

Flere av bestemmelsene i Omsetningsrådets forskrift om mottaksplikt på egg fra uavhengige aktører ble innarbeidet i rammeforskriften. Markedsregulators mulighet for eksport ble i rammeforskriften videreført som en forutsetning for at uavhengige eggpakkerier skal kunne påberope seg leveringsrett for egg.

I rammeforskriften inngår noen bestemmelser om markedsregulators mottaksplikt for eggehvite, bl.a. at forutsetningen for mottaksplikten på eggehvite som er knyttet opp til adgangen til reguleringseksport samt at eggehviten skal være produsert av norske egg. Disse bestemmelsene inngikk tidligere i Omsetningsrådets regelverk i fjørfesektoren. Rammeforskriften innebar ingen realitetsendringer av mottaksplikten for eggehvite i forhold til hvordan dette er blitt praktisert etter forskriften som var gjeldende på området.

Når det gjelder forsyningsplikt inneholder rammeforskriften noen reelle endringer i forhold til bestemmelser i tidligere forskrifter. Forskriften på kjøttsektoren inneholdt bestemmelser om forsyningsplikten. Disse ble i stor grad videreført og ytterligere presisert.

I fjørfesektoren eksisterte det ingen bestemmelser i Omsetningsrådets forskrift om forsyningsplikt. Rammeforskriften benyttet bestemmelsen i kjøttsektoren som mønster for konkretiseringen av forsyningsplikten for egg og fjørfekjøtt.

Rammeforskriften inneholder et nytt kriterium for overgangen fra en markedsmessig normalsituasjon til en underskuddssituasjon. Markedssituasjonen defineres først som underskuddssituasjon når administrative tollsatser er iverksatt. Rammeforskriften inneholder ikke en uavkortet forsyningsplikt i underskuddssituasjoner, og slik blir plikten i rimelig grad balansert mellom uavhengige aktørers behov for forsyning og markedsregulators grad av forpliktelse til å forsyne når det er underdekning av jordbruksråvarer. I normale markedssituasjoner bør ikke forsyningsplikten være vanskelig å oppfylle.

Endringer i regelverket i melkesektoren

I møte i Omsetningsrådet 05.12.03 vedtok Omsetningsrådet endringer i forskrift 1996-11-28 nr. 1478 om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter (hovedforskriften). Videre vedtok både Omsetningsrådet og Omsetningsrådets arbeidsutvalg samme dato en rekke endringer i det underliggende regelverket.

Som en følge av gjennomgangen av markedsordningen for melk i regi av Landbruksdepartementet i perioden 2002-2003 oppsto det et behov for å endre markedsreguleringens regelverk, hovedforskriften og dens underliggende forskrifter. Endringene i markedsreguleringen og i regelverket i melkesektoren hadde sin bakgrunn i tre forhold:

1. Gjennomgangen av markedsordningen på bakgrunn av Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) sin utredning, rapport 2002-5 Ny markedsordning for melk – større konkurranse og like vilkår.
2. Rammeforskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering av jordbruksvarer fastsatt av Landbruksdepartementet.
3. Generelt behov for gjennomgang for oppdatering og harmonisering av gjeldende regelverk på melkesektoren.

I rapport 2002-5 Ny markedsordning for melk – større konkurranse og like vilkår foretok NILF en utredning om forutsetningene for å etablere konkurranse i melkemarkedet samtidig som de vedtatte landbrukspolitiske mål ligger fast. Utredningen forelå 01.07.02. NILF foreslo her en omfattende reform av markedsordningen for melk, og rapporten har dannet grunnlaget for arbeidet med en endret markedsordning. I NILFs skisse til ny markedsordning ble det foreslått en del endringer som eksplisitt vedrørte markedsreguleringen, i tillegg til at en del av de konkurransefremmende tiltak som foreslås, implisitt får konsekvenser for markedsreguleringen.

Forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksvarer (rammeforskriften) ble fastsatt av Landbruksdepartementet 01.07.03. Rammeforskriften omhandler sentrale konkurransemessige rammebetingelser for landbrukssektoren. (Se for øvrig under punktet: endringer i regelverket i fjørfe- og kjøttsektoren.) Bestemmelser vedrørende markedsregulering på melk ble i påvente av gjennomgangen av markedsordningen for melk imidlertid ikke inkludert i rammeforskriften fra starten. I forbindelse med gjennomgangen av markedsordningen for melk endret Landbruksdepartementet rammeforskriften slik at også melk ble omfattet.

Endringene vedrørende informasjonsplikten og forsyningsplikten (jf. Landbruksdepartementets rammeforskrift) medførte de største endringene i forhold til eksisterende regelverk.

Hovedforskriftens bestemmelse om informasjonsplikt bygger i sin helhet på Landbruksdepartementets rammeforskrift, men er tilpasset de spesielle forholdene som knytter seg til melkesektoren. Markedsregulators informasjonsplikt er således konkretisert til å gjelde noteringspriser, relevante prognoser og reguleringsaktiviteter.

Når det gjelder hovedforskriften og forskrift 05.12.93 nr. 1602, om markedsregulators forsyningsplikt innenfor melkesektorens bestemmelser om forsyningsplikt, er rammeforskriftens ordlyd lagt til grunn. Fra 01.01.04 ble det innført full forsyningsplikt for produksjon av flytende melkeprodukter årlig begrenset oppad til 15 mill. liter melk pr. anlegg. For kvantum utover dette stilles det krav om leveranser på 1/3 fra egne leverandører for at forsyningsplikt skal kunne gjøres gjeldende. For produksjon av faste meieriprodukter gjelder full forsyningsplikt uten kvantumsramme.

Videre ble det ved endringene av regelverket i melkesektoren søkt å etablere en lik og enhetlig struktur på alle markedsreguleringsforskriftene i de ulike sektorene, å forskriftsfeste sedvane, å oppheve bestemmelser som ikke benyttes og/eller som det ikke anses som sannsynlig at vil bli benyttet i fremtiden, samt å gjennomføre språklige oppdateringer.

Nytt opplysningskontor for meieriprodukter opprettet

I møte 21. oktober 2003 vedtok Omsetningsrådet opprettelsen av Opplysningskontoret for meieriprodukter (OFM).

Proessen med å opprette et OFM har pågått siden 2000, da det på initiativ fra TINE ble etablert en styringsgruppe og prosjektgruppe bestående av representanter fra TINE og Q-meieriene, etter at også andre aktører hadde vært involvert og forespurt.

OFM har som formål å bidra til å øke forbruket av norsk melk og meieriprodukter gjennom

- å fremme kunnskap om melk og meieriprodukter og deres betydning for norsk kosthold og helse, basert på saklig og vitenskapelig grunnlag
- å skape matglede og øke kunnskap ved aktuell bruk av meieriprodukter i kostholdet og til matlaging
- samle data og kunnskap om forbruk av melk og melkeprodukter i Norge og utlandet, og formidle dette i hensiktsmessig form til befolkningen
- håndtere generiske spørsmål om melk i media og eventuelt i egen publisering

Dette skal oppnås gjennom fire hovedsatsningsområder: matfaglig, ernæring, skoler og bransjekontor.

OFM er organisert som et aksjeselskap, der hver av stifterne (TINE BA og Q-Meieriene AS) er inne med en aksjekapital på kr 50 000.

OFM skal i hovedsak finansieres av omsetningsavgiftsmidler. I tillegg skal selskapet arbeide for å oppnå finansiering gjennom salg av tjenester til aksjonærene og andre, samt ev. prosjektmidler. Utover partenes aksjeinnskudd skal ikke OFM finansieres med ytterligere tilskudd fra aksjonærene uten etter nærmere avtale mellom disse, og kun dersom tilfredsstillende finansiering ikke kan oppnås på annen måte.

Tilbakebetaling av investeringstilskudd til reguleringsanlegg på grøntsektoren

I møte i Omsetningsrådet henholdsvis 23.10.02 og 02.12.02 vedtok Omsetningsrådet å kreve tilbake ikke avskrevet tilskudd for til sammen 17 enkeltanlegg på totalt kr 48 821 200.

I brev av 07.02.03 begjærte advokatfirmaer BA-HR på vegne av A.L Gartnerhallen vedtakene av 23.10.02 og 02.12.02 omgjort.

Samtidig pågikk det en prosess i Statens landbruksforvaltning med å drive inn kravet på ca. 48 mill. kroner. Gartnerhallen betalte ikke inn verken ordinær faktura eller purring med varsel om inkasso. Med dette utgangspunkt samt at Gartnerhallen hadde påberopt seg foreldelse, så Statens landbruksforvaltning det som viktig å få stoppet en eventuell foreldelsestid som løp. Statens landbruksforvaltning v/advokatfelleskapet Bratsberg tok således, på vegne av Omsetningsrådet, ut forliksklage mot Gartnerhallen 18. mars 2003. Gartnerhallen, v/advokatfirmaet BA-HR, gav sitt tilsvarende 3. juni 2003. Saken ble berammet i Oslo forliksråd 20. november 2003.

Omsetningsrådet behandlet klagen fra Gartnerhallen i møtet 03.06.03. På bakgrunn av at spørsmålet om foreldelse av tilbakebetalingskravet var til behandling i Forliksrådet var det utelukkende spørsmålet om noen av de materielle anførselene om reduksjon/bortfall av tilbakebetalingskrav skulle tas til følge som ble vurdert. Omsetningsrådet behandlet saken om tilbakebetaling av tilskudd til reguleringsanlegg på hagebruksektoren ut fra gjeldende forskrifter og etablert praksis for utøvelse av skjønn. Omsetningsrådet fant ikke at Gartnerhallen, med unntak av anførselen om foreldelse, hadde nye opplysninger i sakene av interesse for utfallet. Omsetningsrådet opprettholdt på bakgrunn av dette sine vedtak av henholdsvis 23.10.02 og 02.12.02. Klagen fra Gartnerhallen av 07.02.03, v/advokatfirmaet BA-HR, ble således oversendt Landbruksdepartementet for behandling.

Saken ble behandlet i Oslo forliksråd 20. november 2003. Partene ønsket ikke på dette tidspunkt å inngå forlik. På bakgrunn av sakens størrelse og kompleksitet resulterte behandlingen i Forliksrådet med henvisning til retten.

Markedsregulering innen kornsektoren

I 2003 ble det høstet store arealer med hvete med gode avlinger og bra kvalitet. Dette resulterte i at innkjøpsprognosene til Norske Felleskjøp viste større kvantum (ca. 80 000 tonn) mathvete enn det matmelindustrien kan benytte innen ny sesong. Med hjemmel i forskrift om markedsregulering av norskprodusert korn og oljefrø satte derfor Norske Felleskjøp i verk avsetningstiltak høsten 2003 ved å gi prisreduksjon for anvendelse av mathvete til fôr. Høsten 2003 ble det gjennom anbudskonkurranse gitt tilsagn om prisreduksjon på 30 000 tonn mathvete.

Historisk har det vært gjennomført få reguleringstiltak på korn og aldri har overproduksjonen av mathvete vært så høy. Dette er første reguleringstiltak etter at korn ble lagt inn under omsetningsloven.

Støtten til Norsk Mat- og Miljøanalyse AS (Norsk Matanalyse) fra fondene for omsetningsavgift

Ved behandlingen av budsjett for faglige tiltak 2002 ga Omsetningsrådet Statens landbruksforvaltning i oppdrag å vurdere støtten til Norsk Matanalyse i 2004 i lys av fristillingen av næringsmiddellaboratoriene. Norsk Matanalyse er et laboratorium som eies av TINE BA, Norsk Kjøtt BA og Prior Norge, og har årlig mottatt driftsstøtte på rundt 11,5 mill. kroner fra fondene for omsetningsavgift, henholdsvis 8,5 mill. kroner fra melk og 3 mill. kroner fra kjøtt. Støtten inngår i budsjettet for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, og formidles via markedsregulator på de respektive områdene.

I forbindelse med omorganiseringen av hele tilsynsforvaltningen på matområdet, skjer det også store endringer for laboratoriene. Bl.a. har nære bånd mellom tilsyn og laboratorier vært til hinder for et godt fungerende marked for laboratorietjenester. Stortinget har gitt noen føringer når det gjelder markedet for laboratorietjenester. Stortinget legger bl.a. til grunn at markedet framover skal ha konkurransenøytralitet, at produksjon av laboratorietjenester ikke skal være delfinansiert av andre offentlige midler og at prissettingen i markedet skal reflektere reelle produksjonskostnader.

Omsetningsrådet vedtok 21.10.03 å trappe ned og avvikle den direkte driftsstøtten til Norsk Matanalyse i løpet av perioden 2004–2006. Omsetningsrådet la bl.a. til grunn for vedtaket at driftsstøtten til Norsk Matanalyse ikke vil være i samsvar med Stortingets mål og føringer vedrørende et framtidig marked for laboratorietjenester.

Evaluering av opplysningskontorene

Omsetningsrådet har ved flere anledninger, senest ved behandlingen av budsjettet for 2002, stilt spørsmål ved effekten av de midler som bevilges til opplysningskontorene i landbruket. Etter endringen av styringsmodell for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i kjøtt- og fjørfesektoren i 1998 ble det også forutsatt en evaluering av styringsmodellene etter 4 år.

I mandatet for evalueringsprosjektet, godkjent av Omsetningsrådet 21.06.02, heter det bl.a.:

"Evalueringen gjennomføres som et prosjekt med det mål å gi Omsetningsrådet grunnlag for å vurdere nytten/effekten av produsentfinansiert generisk markedsføring på omsetningen av landbruksvarer i Norge, jf. omsetningslovens formål, også vurdert opp mot alternativ bruk av midler innenfor Omsetningsrådets ansvarsområde. I dette ligger også en vurdering av om bevilgningen til opplysningsvirksomheten er rimelig dimensjonert.

Videre skal prosjektet gi Omsetningsrådet grunnlag for å vurdere organiseringen av opplysningskontorene, finansieringen av kontorene og slik kunne fatte beslutning om videreføring, ev. endringer, i dagens løsninger."

SLF organiserte arbeidet i forbindelse med evalueringen som et prosjekt. Selve evalueringen ble satt ut til et konsulentfirma. Omsetningsrådet bevilget en ramme på 1 mill. kroner til prosjektet. Etter en prosess med avrop gikk oppdraget med å foreta selve evalueringen til daVinci Consulting AS i samarbeid med ECON Senter for økonomisk analyse AS (evaluator). Rapporten ble levert 14.02.03, og ble så sendt på høring til alle berørte parter.

Evaluators generelle vurdering var at opplysningskontorenes virksomhet preges av god faglig standard. Evaluator konkluderte imidlertid med at generisk markedsføring med betalt reklame er et tiltak med usikker måloppnåelse. Evaluator har ikke kunnet dokumentere gjennom sin studie at generisk markedsføring er egnet til å øke bøndenes inntekter, og kunne heller ikke påvise effekt på etterspørselen etter landbruksvarer.

Når det gjelder den øvrige opplysningsvirksomheten (utenom reklame), fant ikke evaluator studier eller empirisk grunnlag for å vurdere effekten, men evaluators samlede vurdering var at dette kan ha en positiv effekt på forbrukernes holdninger til norske landbruksvarer. Videre konkluderte evaluator med at opplysningskontorene har en unik troverdighet og derved et solid grunnlag til å drive informasjonsvirksomhet.

Evaluators primære anbefaling var at bruk av reklamekampanjer som tiltak for langsiktig holdningspåvirkning bør reduseres eller falle helt bort, mens bruk av reklamekampanjer som salgsutløsende tiltak bør videreføres. Anbefalingen innebar at opplysningskontorene i større grad konsentrerer innsatsen om annen opplysningsvirksomhet. Evaluators sekundære anbefaling var å la opplysningskontorene fortsette å bruke reklame som før.

Evaluator anbefalte videre at alle opplysningskontorene bør etableres som selvstendige juridiske enheter, og lokaliseres utenfor markedsregulators lokaler. Evaluator anbefalte at finansieringsmodellen ikke bør endres, med mindre importandelen i en bransje er så høy at delfinansiering fra flere ledd i verdikjeden bør vurderes.

De fleste av høringsinstansene var positive til at opplysningskontorene skal fortsette arbeidet som i dag, også med betalt reklame som ett av tiltakene. Et mindretall av høringsinstansene var positive til opplysningsvirksomheten, men mente at opplysningskontorene ikke bør bruke reklamekampanjer.

Omsetningsrådet fattet 19.06.03 følgende vedtak i saken:

- 1. Modellen med ett opplysningskontor på hvert av områdene kjøtt, fjørfe, frukt og grønnsaker og korn videreføres. Hovedfokuset for virksomheten skal være å fremme omsetningen av norskproduserte landbruksvarer gjennom generisk markedsføring rettet mot forbruker.*
- 2. Opplysningskontorenes virksomhet fortsetter med utgangspunkt i dagens aktiviteter. Omsetningsrådet legger til grunn at reklamekampanjer skal brukes med forsiktighet.*
- 3. Opplysningskontorene bør være lokalisert fysisk atskilt fra markedsregulator eller andre store aktører i bransjen. Det kan ligge betydelige synergieffekter i en samlokalisering av opplysningskontorene. SLF gis i oppdrag å foreta en nærmere vurdering av spørsmålet om organisering, styringsmodell, styresammensetning, samlokalisering og finansiering for opplysningskontorene. Styringsmodell kan endres etter at denne vurderingen er foretatt.*
- 4. Opplysningskontorene gis i oppdrag å legge fram forslag til et opplegg for resultatrapportering overfor Omsetningsrådet. I forbindelse med budsjettprosessen skal det legges fram langsiktige, strategiske planer for virksomheten. Det skal framgå av planene hvilke konkrete tiltak som kan bidra til å styrke samarbeidet mellom kontorene.*

På bakgrunn av vedtaket av 19.06.03 videreføres evalueringsprosjektet i SLF med fokus på organisering, styringsmodell, styresammensetning, samlokalisering og finansiering av opplysningskontorene.

Regnskap for omsetningsavgiftene

RESULTATREGNSKAP (hele tusen)	Spesifikasjon i noter	2003	2002
Mottatte omsetningsavgifter og bevilgninger			
Mottatte omsetningsavgifter	1	310 498	355 200
Avsetningstiltak		258 538	254 234
Korreksjoner fra tidligere år		0	-15 063
Faglige tiltak og opplysningsarbeid		167 655	156 035
Andre bevilgninger	2	0	13 357
Sum bevilgninger	1	426 193	408 563
Disponible omsetningsavgiftsmidler		-115 696	-53 363
Netto administrasjonskostnader belastet omsetningsavgiftene	1 og 3	8 996	9 633
Finansinntekter	1	20 173	37 181
Årsresultat overført fra (til) fondskapital	1	-104 519	-25 815

BALANSE PR 31.12.
(hele tusen)

Spesifikasjon
i noter

2003

2002

Eiendeler

Omløpsmidler

Forskutterte midler	4	46 882	23 584
Driftskredittlån	5	167 000	152 000
Utestående avgifter	6	58 007	92 657
Andre fordringer	7	3 461	786
Kontanter og bankinnskudd		209 960	330 072

Sum omløpsmidler 485 310 599 099

Sum eiendeler 485 310 599 099

Gjeld og fondskapital

Fondskapital 1 480 604 585 123

Kortsiktig gjeld

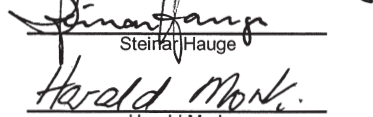
Bevilgede, ikke utbetalte midler	8	12	6 179
Annen kortsiktig gjeld	9	4 694	7 797

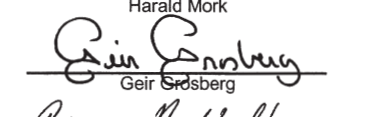
Sum kortsiktig gjeld 4 706 13 976

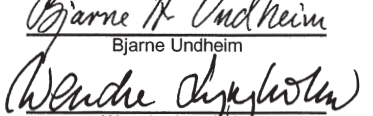
Sum gjeld og fondskapital 485 310 599 099

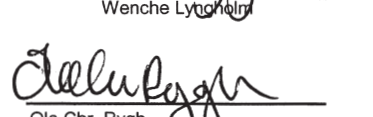
Oslo, 31. desember 2003
1. juni 2004

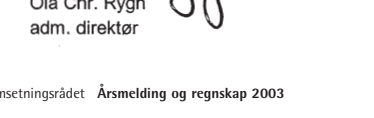

Ottar Bæfring

Stein Arne Hauge

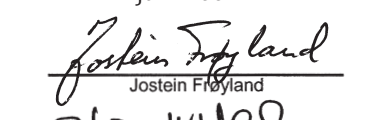

Harald Mork

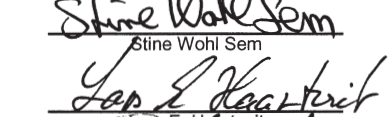

Geir Sørsberg

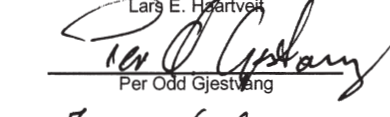

Bjarne R. Undheim

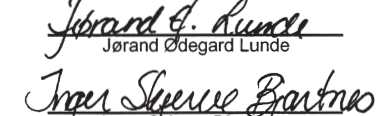

Wenche Lyngheim

Ola Chr. Rygh
adm. direktør

Jostein Frøyland

Stine Wohl Sem

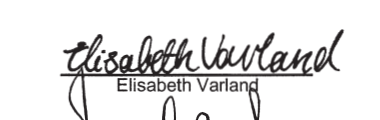

Lars E. Hærtvig

Per Odd Gjestvang

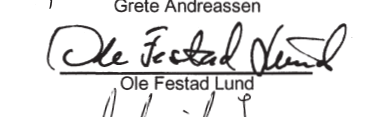

Jørund Ødegård Lunde

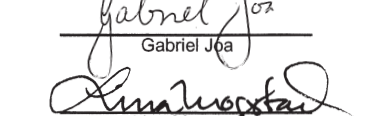

Inger Skjerve Bjaartnes

Dag Henning Reksnes

Elisabeth Varland

Synne Bergstrøm

Grete Andreassen

Ole Festad Lund

Gabriel Jøa

Lina Mogstad

Bent Syver Halden
seksjonssjef

Noter til regnskap for omsetningsavgiftene

Prinsipper

Avgiftene resultatføres etter hvert som de mottas fra produsenter, omsetningsleddene og det offentlige. Opptjente, men ikke innbetalte avgifter pr. 31.12. er tatt med i regnskapet. Samme prinsipp er anvendt for 2002, og således er resultattallene sammenlignbare.

Bevilgningene resultatføres etter hvert som de er behandlet i Omsetningsrådets organer. Vedtak som er gjort i 2004 og som gjelder avgiftsmessige forhold for 2003 er også resultatført. Dette innebærer at det i balansen fremkommer en post for bevilgede ikke utbetalte midler. Tilsvarende kan enkelte organisasjoner ha mottatt forskudd på avgiftsmidler.

Netto administrative kostnader fordeles på fondskapitalen til den enkelte sektor iht. til vedtak i Omsetningsrådet 26.04.2002. Direkte henførbare kostnader fordeles direkte. Renteinntekter beregnes og fordeles til fondskapitalen med utgangspunkt i hva som til enhver tid er innestående midler. Fra 2003 er separate bankkonti etablert.

Note 1 - fondskapital for omsetningsavgiftene ¹⁾ pr. 31.12.03 og årets endring

Sektor	Fonds- kapital 01.01.2003	Mottatte omsetn. avgifter	Bevilg- ninger	Rente- inntekter	Inndekn. adm. kostn.	Endring i fonds- kapital	Fonds- kapital 31.12.2003
Kjøtt	301 394	105 970	-166 670	11 598	-1 835	-50 937	250 457
Egg	24 802	33 465	-24 017	1 125	-2 282	8 291	33 093
Fjørfekjøtt	14 628	20 279	-28 765	392	-989	-9 084	5 544
Melk	204 422	121 185 ¹⁾	-183 483	5 392	-2 198	-59 105	145 317
Pelsdyrskinn	1 028	3 761	-4 150	22	-263	-630	398
Hagebruk	10 395	13 900 ²⁾	-11 211	476	-896	2 269	12 664 ³⁾
Korn	28 454	11 938	-7 897	1 168	-533	4 676	33 130
Sum	585 123	310 498	-426 193 ⁴⁾	20 173	-8 996	-104 519	480 604

¹⁾ inkl. overproduksjonsavgift på 35,3 mill. kroner

²⁾ inkl. 3,9 mill. kroner til avsetningstiltak

³⁾ hvorav 9,3 mill. kroner gjelder avsetningstiltak grønt

⁴⁾ ekskl. eventuelle ekstra kostnader f.o.m. 2. halvår 2001 som følge av endringer i lov om merverdiavgift

	2003	2002
Note 2 - andre bevilgninger		
Produsentrettet tiltak i grøntsektoren, for 2003 ført på faglige tiltak	0	1 016
Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker, for 2003 ført på opplysningsvirksomhet	0	8 417
Avsetningstiltak i grøntsektoren, for 2003 ført på avsetningstiltak	0	3 924
Sum	0	13 357

Note 3 - Administrasjonskostnader

Administrasjonskostnader 2003 *)	8 690	8 070
Utvikling av nytt fagsystem - EGGsys	68	815
Evaluering av opplysningskontorene	161	702
Ekstraordinære kostnader, gammelt arkiv mv.	77	46
Sum administrasjonskostnader	8 996	9 633

*) Inkl. godtgjørelse til råd og utvalg og revisors godtgjørelse. Revisors godtgjørelse for 2002, belastet 2003, utgjorde kr 89 600

Note 4 - forskutterte midler

Tine BA	33 967	23 224
Norsk kjøttssamvirke BA	12 005	0
Prior Norge BA	535	0
Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker	162	183
GrøntProdusentenes Samarbeidsråd	31	0
Produsentrettet rådgivning i grøntsektoren	0	18
Norske Felleskjøp	183	159
Sum	46 882	23 584

Note 5 - driftskredittlån

Norsk Kjøttssamvirke BA	150 000	125 000
Prior Norge BA	17 000	27 000
Sum	167 000	152 000

Note 6 - utestående avgifter

Leveranseregisteret - avgift på kjøtt	16 359	28 530
Leveranseregisteret - avgift på fjørfekjøtt	2 608	5 828
Utestående avgift på melk	36 369	53 596
Utestående avgift på pelsdyrskinn	143	231
Utestående avgift på egg	2 528	4 306
Utestående avgift på leieslakt	0	166
Sum	58 007	92 657

Note 7 - utestående fordringer

Distrikts- og frakttilskudd, egg	771	0
Kundefordringer	2 690	786
Sum	3 461	786

Note 8 - bevilgede, ikke utbetalte midler

Norsk Kjøttvirke BA	0	5 470
Prior Norge BA	0	435
GrøntProdusentenes Samarbeidsråd	0	274
Gausdalmeieriet	12	0
Sum	12	6 179

Note 9 - annen kortsiktig gjeld

Forskningsavgift og næringsmiddelavgift for 4. kv.	4 557	7 379
Leverandørgjeld	131	418
Tilbakebetalt tilskudd svineproduksjon, ikke bevilget	6	0
Sum	4 694	7 797

Regnskap for midler fra jordbruksavtalen

RESULTATREGNSKAP (hele tusen)	Spesifikasjon i noter	2003	2002
Overføringer og tilbakeføringer			
Overføring av jordbruksavtalemidler 70-11 Overført fra SLF		57 256	48 045
Omdisponerte tilbakeførte midler fra reguleringsanlegg		22 000	0
Tilbakeførte bevilgninger til reguleringsanlegg	1	9 073	69 202
Sum overføringer og tilbakeføringer		88 329	117 247
Tilskudd mv.			
Markedsregulering			
Avsetningstiltak	2	47 438	48 395
Reduksjon tilbakeført bevilgning reguleringsanlegg		22 000	0
Sum markedsregulering		69 438	48 395
Avsatt tilbakeførte midler inneværende år	6	9 073	69 202
Sum tilskudd og avsetninger		78 511	117 597
Endring i bevilgede, ikke overførte midler fra Jordbruksavtalen		9 818	-350

BALANSE PR 31.12.
(hele tusen)

Spesifikasjon
i noter

2003

2002

Eiendeler

Omløpsmidler

Bevilgede, ikke overførte midler (saldering)	5	-8 706	1 143
Forskutterte midler	3	9 019	9
Utestående tilbakebetaling reguleringsanlegg	7	49 074	49 288
Bankinnskudd		10 443	22 586
Sum omløpsmidler		59 830	73 025
Sum eiendeler		59 830	73 025

Gjeld

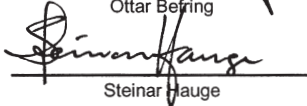
Kortsiktig gjeld

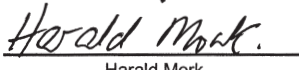
Mellomværende		881	310
Bevilgede, ikke utbetalte midler			
Avsetningstiltak	4	313	1 121
Sum kortsiktig gjeld		1 194	1 431
Reguleringsanlegg, tilbakeførte midler - rest	6	58 636	71 564
Avsetningstiltak, tilbakeførte midler - rest		0	30
Sum tilbakeførte midler		58 636	71 594
Sum gjeld og tilbakeførte midler		59 830	73 025

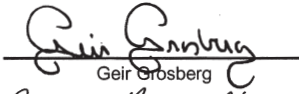
Oslo, 31. desember 2003

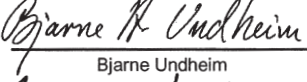
1. juni 2004

Ottar Befring

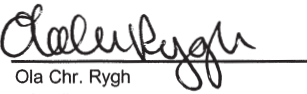

Steinar Hauge

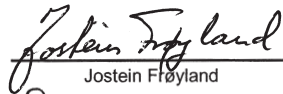

Harald Mork

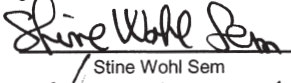

Geir Grønsberg

Bjarne Undheim

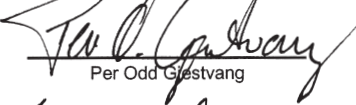

Wenche Lysgholm

Ola Chr. Rygh
adm.direktør

Jostein Frøyland

Stine Wohl Sem

Lars E. Haartveit

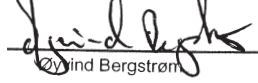

Per Odd Gjestvang

Jørund Ødegård Lunde

Inger Skjerve Bjaartnes

Dag Henning Reksnes

Elisabeth Varland

Øyvind Bergstrøm

Grete Andreassen

Ole Festad Lund

Gabriel Joa

Lina Mogstad

Bent Syver Halden
seksjonssjef

Noter til regnskap for midler fra jordbruksavtalen

Prinsipper

Omsetningsrådet forvalter midler i hht. jordbruksavtalen på vegne av Landbruksdepartementet og resultatfører overføringene til avsetningstiltak etterhvert som de utbetales fra Statens landbruksforvaltning.

Alle bevilgninger for 2003 er tatt med i regnskapet, også de bevilgninger som er foretatt i 2004 men som gjelder 2003.

I enkelte tilfeller kan det oppstå forskjeller mellom a konto utbetalinger og bevilgninger. Dette kommer til uttrykk i regnskapet som forskutterte midler eller bevilgede ikke utbetalte midler.

Differansen mellom tilbakeførte og bevilgede ikke utbetalte midler som forpliktelse og bankinnskudd og forskutterte midler som eiendeler, fremtrer som en fordring eller gjeld i forhold til jordbruksavtalemidler.

	2003	2002
Note 1 - tilbakeførte bevilgninger til reguleringsanlegg		
Grøntsektoren	253	48 821
Kjøttsektoren	8 820	7 622
Fjørsektoren	0	12 758
Sum	9 073	69 202

Note 2 - avsetningstiltak

Kadaverhåndtering	4 105	4 109
Melk og melkeprodukter	10 000	10 000
Hagebrukssektoren produsentsammenslutninger	452	1 861
Hagebrukssektoren overført fondet for oms.avgift	3 900	3 934
Kollektiv dekning av omsetningsavgift for hagebruksprodukter	10 000	10 000
Prisnedskrivning potetsprit og lagerkompensasjon	18 981	18 491
Sum	47 438	48 395

Note 3 - forskutterte midler - avsetningstiltak

Kadaverhåndteringsanlegg Nord-Norge	9 000	0
Hoff Norske Potetindustrier BA	19	9
Sum	9 019	9

Note 4 - bevilgede, ikke utbetalte midler - avsetningstiltak

Kadaverhåndtering	55	0
Norsk Kjøttvirke BA	0	639
Produsentsammenslutninger	258	482
Sum	313	1 121

	2003	2002
Note 5 – mellomværende jordbruksavtalemidler		
Forskutterte midler 01.01.	1 142	793
Overføring av tilbakeført bevilgning økologiske produkter	-30	0
Bevilgede, ikke mottatte midler 01.01., markedsreguleringen	1 112	793
Øking/reduksjon i år	-9 818	350
Bevilgede, ikke mottatte midler 31.12.	-8 706	1 143

Note 6 – endring i tilbakeførte midler reguleringsanlegg

Tilbakeførte midler 01.01.	71 563	2 362
Avsatt tilbakeførte midler i år	9 073	69 202
Herav omdisponert	-22 000	0
Tilbakeførte midler 31.12.	58 636	71 564

Tilbakeførte midler er fordelt slik:

Norsk Kjøttvirke BA	8 820	7 622
A.L. Gartnerhallen	49 816	50 948
Prior Norge BA	0	12 758
Udisponert	0	235
Sum	58 636	71 563

Note 7 – utestående tilbakebetaling reguleringsanlegg

Norsk Kjøttvirke BA	0	467
A.L. Gartnerhallen ¹⁾	49 074	48 821
Sum	49 074	49 288

¹⁾ Utestående hos A.L. Gartnerhallen er henvist til retten, se nærmere omtale fra saksbehandlingen i årsmeldingen.

STATSAUTORISERTE
REVISORER

Independent member

BKR

Til Tilsynsutvalget for Omsetningsrådet.

REVISJONSBERETNING FOR 2003

Vi har revidert årsregnskapet for Omsetningsrådet for regnskapsåret 2003. Regnskapet for omsetningsavgiftene viser et årsunderskudd i avgiftene på TNOK 104.519 som er ført som reduksjon av fondskapitalen. Regnskapet for avsetningsmidlene etter Jordbruksavtalen er gjort opp med en overdekning på TNOK 9.818. Beløpet er ført til avregning med og som inngår som gjeld til Landbruksdepartementet. De to regnskapene består begge av resultatregnskap, balanse og noteopplysninger. Årsregnskapet er avgitt av medlemmene av Omsetningsrådet og med bistand fra Statens Landbruksforvaltning som sekretariat.

Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk i Norge. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av virksomhetens formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontroll systemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet for Omsetningsrådet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for den økonomiske stillingen 31. desember 2003 og for resultatet av virksomheten i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge,
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapsskikk i Norge.

Stabekk, 1. juni 2004

NITSCHKE AS

Steinar P. Rossow
statsautorisert revisor

Nitschke AS

Gamle Drammensv. 40. Postadresse: Postboks 23, 1321 Stabekk.

Telefon: 67 10 77 00. Telefaks: 67 53 59 89. E-mail: firmapost@nitschke.no. www.nitschke.no

Bankgiro: 8200 02 06853. Postgiro: 0807 3808 403. Org.nr: 914658314 MVA

Oversikt over regelverk vedrørende markedsreguleringen

Område	Tittel	Dato og nr.	Sist endret
Generelt	Lov til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer	10.07.36 nr. 6	21.12.01
	Forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer	01.07.03 nr. 919	04.12.03
	Forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk	29.06.99 nr. 763	16.12.03
	Forskrift om innkreving av omsetningsavgift og overproduksjonsavgift	20.12.96 nr. 1343	11.12.02
	Forskrift om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg	21.05.79 nr. 4272	
	Forskrift om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet	25.09.91 nr. 1018	03.04.02
Melk	Forskrift om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter	28.11.96 nr. 1478	05.12.03
	Forskrift om markedsregulators forsyningsplikt innenfor melkesektoren	05.12.03 nr. 1602	
	Forskrift – liste for definisjon av reguleringsvare og forretningsmessig lagringsperiode	13.05.97 nr. 1554	13.05.03
	Forskrift om gjennomføring av skulemjølkordninga	13.05.97 nr. 1556	05.12.03
	Forskrift om prisedskrivning ved salg av melkefett i form av smørølje til margarinindustrien	12.05.98 nr. 1569	05.12.03
	Forskrift om dekning av transportkostnader ved reguleringsproduksjon av meieriprodukter	27.11.98 nr. 1570	05.12.03
	Kravspesifikasjon for rå melk	05.12.03	
	Kravspesifikasjon for smør evt. fløte etter avtale	13.05.97	05.12.03
Kjøtt	Forskrift om markedsregulering av norskprodusert kjøtt	14.03.96 nr. 1477	05.12.03
	Forskrift – liste for definisjon av reguleringsvare i kjøttsektoren	25.09.00 nr. 1707	
	Forskrift om tilskudd til håndtering av kadaver i hele landet og utrangerte verpehøns i Nordland, Troms og Finnmark	09.09.99 nr. 1647	27.09.01
	Retningslinjer om informasjonsflyt i kjøttsektoren	05.12.03	

<i>Egg og fjørfekjøtt</i>	Forskrift om markedsregulering av norskprodusert egg og fjørfekjøtt	30.11.93 nr. 1440	05.12.03
	Forskrift om priskompensasjon for skilleprodukter og praktisering av Prior Norges kjøpeplikt på norskprodusert eggehvite	29.06.93 nr. 1439	
	Forskrift om godkjente eggpakkeriers adgang til å levere overskuddsegg til markedsregulator.	08.06.95 nr. 1217	05.12.03
	Forskrift om private fjørfeslakteriers medvirkning ved billigsalg av fjørfekjøtt	30.11.93 nr. 1441	
	Forskrift om frivillig førtidsslakting av høns i 2003	23.10.02 nr. 1222	
	Retningslinjer om informasjonsflyt i eggsektoren	05.12.03	
	Retningslinjer om informasjonsflyt i fjørfekjøttsektoren	05.12.03	
<i>Grønt</i>	Forskrift om tilskot til produsentretta rådgjeving i grøntsektoren	05.06.97 nr. 1557	10.06.99
	Forskrift for tilskudd ved fabrikklevering av eple i 2003	03.06.03	
	Forskrift om tilskudd til reguleringslagring av eple i 2003	03.06.03	
	Forskrift om tilskudd til billigsalgsauksjoner for eple i 2003	03.06.03	
	Forskrift om tilskudd til etablering og drift av produsent-sammenslutninger for potet- og grønnsaksprodusenter	29.11.00 nr. 1717	
	Forskrift om avsetningstiltak for matpoteter	19.06.03 nr. 1885	
<i>Korn</i>	Forskrift om markedsregulering av norskprodusert korn og oljefrø	21.06.02 nr. 772	
<i>Honning</i>	Forskrift om anvendelse av midler avsatt under jordbruksavtalen til avsetningstiltak for honning	23.09.93 nr. 1442	

Forskriftene er publisert på www.lovdato.no og på Statens landbruksforvaltnings hjemmeside www.slf.dep.no under Markedstiltak, Omsetningsrådet og regelverk/forskrifter.

Statens landbruksforvaltning

Postadresse: Postboks 8140 Dep.

NO-0033 Oslo, Norway

Besøksadresse: Stortingsgt. 28

Telefon: + 47 24 13 10 00

Telefaks: + 47 24 13 10 05

E-post: postmottak@slf.dep.no

Web: www.slf.dep.no

